

Glas Svobode.

GLASILLO SVOBODOMISELNIH SLOVENCEV V AMERIKI.

"OD BOJA DO ZMAGE"

"KDOR NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO!"

Štev. 36.

Chicago, Ill., 6. septembra 1907.

Leto VI.

Delavci! Od Minnesote proč! 17,000 rudarjev je še vedno na štrajku! Ne vrjamite lažnjivim kaptalističnim listom, ki poročajo, da je rudarski štrajk končan. Ne poslušajte agentov, kteri so v službi kompanije in kaptalistov!

POZOR!

Opozorjamo opetovanju svoje cenjene naročnike, prijatelje in somišljenike, da se nahaja pisarna "Glas Svobode" sedaj na 629 Laflin & 20. street, Chicago, Ill., vsled česar je vse pošiljatve na upravnštvo kakor na uredništvo, ki se tičejo lista, adresirati na označeni naslov, in sicer vedno le na "Glas Svobode", ne pa na Ivana Kakerja ali Ivana Moleka, kakor se je dosedaj tu pa tam zgodilo.

Upravnštvo in uredništvo
Glas Svobode.

NAVODILO

delegatom S. N. P. J. za tretje glavno zborovanje dne 16. septembra t.l. v La Salle, Ill.

Čas se bliža, na delo torek! Delegati se naj vsestransko ponujijo in si v spomin poklicajo tudi preteklost. Zapomnijo si naj nasveti in želje svojih podružnic, da jih konvenciji v obliki predlogov naznani. Podružnice naj sklicujejo izvanredne seje v to svrhu, da se pravila temeljito presegajo in da se sklene, katere člene bi kažalo zboljšati, katere zavreči in katere sprejeti na novo. Tozadovne želje oziroma predloge naj pribesijo delegati kolikor možno spisane h konvenciji, ker se lahko sicer pozabijo najvažnejše stvari. Pretresati je trebilo gledé visokosti podpore v slučaju ponesrečenja ali popolne onemogočnosti kakor tudi glede usmrtnine. Po mojem mnenju so dosedajne podpore pri naši jednoti popolnoma zadestne v primeri z niskimi prispevki, katere vplačujemo. Računati moramo z bodočnostjo. Na zvišanje prispevkov ni misliti pri večini naših članov. Ako hočemo ostati na trdnih podlagi, na kakoršni stojimo dosedaj in na katerej smo tako dobro napredovali, zahteva od nas že zdrava pamet, da ostanemo pri dosedajnih podporah. Naša organizacija zahteva v prvi vrsti denar ali preostanek v blagajni; brez tega si podporne jednote ni mogoče misliti. Le zato, ker imamo denar, mogoče nam je tako lepe podpore plačevati našim bratom za primeroma jako niske prispevke.

Važno uprašanje je tudi, kakšno stališče naj zavzema naša jednota naprav politiki. Zadnji dve leti so slovenski časniki veliko o tem pisali. Moja želja in moj pred-

log o tem je, da naj ostane S. N. P. J. na isti podlagi, na katerej se je ustanovila in tako lepo napredovala, t. j. na svobodomiselnih podlagi. Ako pa hoče kdo kako politično podporno jednoto, slobočno mu, lahko jo ustanovi.

Delegatje in podružnice, na delo torek, ker resnobui so dnovi, da vemo, po kaj pridemo skupaj v La Salle dne 16. septembra 1907.

Dalje še omenim gledé vožnje delegatov. Kdor potuje čez Chicago, se lahko tukaj ustavi, če mu je ravno ljubo, in potem se podamo skupaj s chikaškimi delegati in uradniki jednote v La Salle na redeljo dne 15. septembra popoldne. Ostali pa odpotujejo lahko direktno v La Salle. Bratje društva "Triglav" štv. 2 v La Salle so nam poročali, da preskrbijo vse potrebno za sprejem in stanovanje. Vsak delegat si naj kupi vezni listek za sem in tja, veljavven vsaj za 10 do 14 dni, ter zahteva pobotnico od železniške družbe glede plačanega voznega listka. Vožnja se plača namreč iz jednotine blagajne od denarja, ki se je v to svrhu nabral potom podružnie od članov jednote. Vsak delegat, ki se s tako pobotnico pri konvenciji izkaže, dobi stroške za vožnjo povrnene. S tako pobotnico se prihrani veliko nepotrebnega dela.

Toliko za danes do prihodnjic.
Frank Klobučar.

Razgled po svetu.

RUSIJA.

Iz Odese se javlja 2. sept. sledi: "Črna stoterica" je danes zopet ponovila svoje krvave izgredne, katere je uprizorila proti židom. Povod tem izgredom je da la vest, da so židje prinesli na srednje policijsko postajo bombo, katera je pretekli teden ubila enega topničarskega častnika in štiri narednike. Uradna preiskava tega dogodka pa je dognala, da je bomba častniku iz roke padla, ko je preiskaval, ter je na ta način eksplodirala.

Udaje "Črne stoterice" so nado znamenje korakali po ulicah, obljudnih po židih, streljajo na vse strani. Več osob je bilo ubitih in mnogo ranjenih.

Grozoviti prizori so se vršili na židovskem pokopališču, kjer se je velika množica židov zbrala, da opravi svoje molitve na grobovih umrlih sorodnikov. Veliko židov je bilo pri tej priliki na mestu ustreljenih, druge pa so napadale na razne strahovite načine mučili. Množice se je polastili divji strah, in v begu jih je bilo veliko z nogami poteptanih. Med ubitimi so neki židovski glumač, 15-letna dekle, dvojica 14-letnih dekle, sedemdesetletni starec i. t. d. Velika večina ranjenih se ni pustila prenesti v bolnico, ker se je bala, da tudi tam ne bo pred napadevale varna.

Ko so se te grozovitosti godile, je policija mirno gledala ter ni nikogar aretovala.

NEMČIJA.

Duesseldorf, 2. sept. Tukajšnji socialistični demokratje bodo gradili obrtniško hišo, s stroški, kateri se cenijo na poldrug milijon mark. Mestna posojilnica bo v to svrhu posodila 680,000 mark.

AVSTRIJA.

Dunaj, 2. sept. V občinstvu vla- da veliko razjarjenje vsled brez- obzirnega ravnjanja, s katerim je

vojaška oblast napram vojaštvu v teku poletnih manevrov okoli Dunajskega Novega mesta, postopala. Do sedaj se je pripetilo deset smrtnih slučajev vsled prehudi maršov, obolelo pa je na stotine vojakov. 25. pespolk je imel 150 mož, kateri so podlegli na dvanajst ur trajajočem maršu. 14. pespolk, kateri je tudi hudo trpel, je moral 32 milj marširati.

FRANCIJA.

Paris, 2. sept. General Brugere, prejšnji poveljnik francoske armade, se je izrazil, da se je Francija v Maroko zapletla v tako resnosten stvar, ker mnogo let bo preteklo, mnogo tisoč vojakov bo stalo in na stotine milijonov frankov se bo potrošilo, predno bodo divja maoška plemena ukročena.

Iz vojnega pozorišča se poroča: Admiral Philibert, poveljnik francoske brodarice na marokanskem obrežju javlja, da je združena armada (Francozje in Španci) v nedeljo pogurala v tek veliko množico maoške konjice. Podrobnosti že niso došle.

NORVEŠKA.

Tromsøe, 2. sept. Francoski zrakoplovec François, kateri je Walter Wellmanu pomagal pripravljati ekspedicijo na severni tečaj, je rekel, da ga je Wellman povabil udeležiti se vožnje v zrakoplovu, da je pa on odklonil to povabilo, ker se ne nadeja, da se bo izlet uspešno izvršil.

LOKALNE NOVICE.

John Krule, znani rojak, kateri je meseca maja t. l. ustrelil svojo nezvesto ženo Malči Krule rojeno Hartman v Ljubljane, se je na "Labor Day" (2. sept.) v zaporu obesil. Samoumor je izvršil med 1. in 3. uro popoldne, ko so bili jetniki izpuščeni na hodnik, da se sprehajajo in telovadijo. Na dvakratni klic čuvaja, ki mu je odpril celico, je Krule rekel, da ne gre ven, ker se ne počuti dobro. Straža ga je na to pustila pri muri, a ko se je njegov sejetnik ob 3.30 vrnil v celico, našel je Krula visečega na zvitki posteljni rjavihi, katero je nesrečnež pritrdil na železni tramiček pri gorenji posteli. Bil je že kake pol ure mrtev. Minoli teden se je proti Kruleu vršila obravnavava in porotniki so ga dne 28. avg. spoznali krivim umora trete vrste (manslaughter), ki se po kriminalnem zakoniku v državi Illinois kaznuje z zapornim od enega do štirinajst let. Na priporočilo porotnikov je sodnik Kersten obsodil Krulea v zapor za nedoločen čas, to se pravi, da ako se bi v kaznilnici dobro obnašal, da čez eno leto se ga lahko pomilosti. John Krule, ki je pričakoval popolne oprostitev, je bil vsled te odsodbe silno potrt. In ta potrstost ga je bržkone dovevala do skeple, da si je šel v ječi končat življenje.

"Labor Day", od kapitalistov milostno podarjen 'praznik' ameriškim delavcem, je bil letos bolj tih. Tovarne so sicer v večini počivale, toda delavci so se držali bolj doma, kakor da bi paradirali po ulicah svojim bossom na ljudi. Pač je priredilo parado nekaj unik, a ta parada ni bila bogekaj. Delavci, prepojeni s socialističnim duhom, se zavedajo veden bolj, da je "Labor Day" le kapitalistična drobtinica, in da je prav, od delavev samih postavljeni delavski praznik edinole prvi majnik.

NAZNANJE.

Oni delegatje, ki se želijo na potu skozi Chicago ustaviti tukaj, naj to pismeno sporočijo jednotnemu predsedniku, kateri je praviljen pričakovati jih na dotičnih postajah, ako mu natančno naznanijo čas, kedaj dospejo v Chicago. Osrednji odor in chikaški delegatje odpotujejo iz Chicago v nedeljo jutro 15. septembra ob 9. uri po Rock Island železnici. Postaja se nahaja na Van Buren in La Salle str. Tudi naj delegatje ne pozabijo pripeti si na skupne jednotnine znakov (gumbov), ker le na ta način jih zamenimo spoznati, kateri nam osebno niso znani. — Oni pa, ki potujejo načrtnost na La Salle, naj svoj prihod naznanijo jednotnemu podpredsedniku bratu M. Strohen, 443 Main str., La Salle, Ill.

Končno še naznanjam, da je za časa zborovanja posiljati vse dopise, telegrame itd. na sledenči naslov: "Slovenska Narodna Podpora Jednota, 1026 Main str., La Salle, Ill.

Zborovanje se začne v ponedeljek dne 16. septembra t. l. ob 9. uri dopoludne v La Salle, Ill.

John Stonich,
predsednik.

Velelopovi.

Alojza Glass, češčar premoženje znaša nad tri milijone dolarjev, so porotniki v San Francisco dne 1. septembra spoznali krivim, da je podkupoval uradnike. Poslali ga bodo v prisilno delavnico. Tukaj bo poslan tudi Schmitz, bivši župan "najbolj podkupljivega mesta na svetu" (San Francisco), in njegov svetovalec in "boss". Ti trije ptički imeli bodo v prisilni delavnici priliko, premisljevati o starem pregovoru, ki pravi: "S poštenostjo se najdalje pride." Župan Schmitz je bil svoječasno delavski voditelj in je bil s posiljko njihovih glasov izvoljen na to častno mesto. To omenjam le v to svrhu, da si naši ljudje ne bodo mislili, da je vse zlato, kar se sveti, → ter da je popolnoma napačno, soditi človeka le po njegovih lepih besedah, soditi ga je marveč treba po njegovih dejavnih. Tudi med Slovenci imamo nekaj takih, ki se nam hočejo vrvati za nekake voditelje in absolutne gospodarje, dasi je njih preteklost dokaj — temna! Treba je torej biti povsod oprezen. Slepjarji se dobijo v vseh strankah. To so srečelovci! Obsojeni Glass je do svoje odsodbe veljal kot vzor državljana. Protokorupciji v San Francisco započeti boj pa je dognal, da je ta mož, predsednik telefonske družbe "Pacific States", župana in mestne očete podkupil in jim plačeval visoke svote, da niso dali drugim tekmujočim telefonskim družbam obrtnega dovoljenja. Toda župan in mestni odborniki niso le od imenovane družbe sprejemali podkupnine, ampak tudi od drugih jednakih družb, če so jim denar ponudile. In zdaj so prišle vse te sleparje na dan.

SLOVENESKE NOVICE.

Dne 1. t. m. ob 7. uri zjutraj umrla je v La Salle, Ill., po kratki mučni bolezni občespoštovana gospa Marija Volk roj. Benčič, soprga ondotnega priljubljenega krojača g. Viktorja Volka. Pokojnica je bila vzorna in vestna gospodinja, svojemu možu pa ljubeča in udana soprga. Zapustila je štiri tedne starega dečka. Dva brata ji živita v Ameriki, starši

in en brat pa v starci domovini. Krasen pogreb, ki se je vršil dne 2. t. m. ob 2. popoldne, je spričeval, da je imela pokojnica obilo prijatelje in prijateljev in kako da je bila splošno priljubljena. Udeležba je bila nenavadno velika. Bodil ji zemljica luhka. Žaljočemu soprogu in drugim ostalim pa naše odkritosrčno sožalje.

Klic na pomoč.

Mi rudarji in delavci izven rudnikov v železničnem okrožju, nazvani Mesaba Range, v državi Minnesota, smo bili dne 20. julija t. l. prisiljeni odložiti naše orodje in iti na štrajk.

Prisilili so nas v to naši nečloveški gospodarji, delodajalci in lastniki rudnikov, kateri niso hoteli uslušati naših prošenj in nam mirnim potom zboljšati naših tužnih delavskih razmer.

Mi zahtevamo osemurno delo in tri dolarje na dan za delo v rudnikih, dva tolarja za delo na površju rudnikov. To ni dosti, če se spošteva naše delo in produkt, ki ga dajemo našim gospodarjem Steel Trust Co. je v minih treh mesecih z našimi žulji napravila \$45,000,000 profita. Mi smo pa delali 10 ur in zasluzili komaj dva dolarja na dan, a cena živilom in drugim potrebščinam je pa tako visoka, da je bilo tudi najskromnejšemu delavcu težko preživeti svojo ženo in otroke, a kam si še kaj prihraniti za stare dni.

Delali smo kot nema živina, od juntra do večera, da smo zamogli dati kruha svojim otrokom, ki prebivajo večinoma v revnih stanovanjih. Sploh položaj v Minnesota je bil zadnje čase tak, da so lahko solze oblike vsakega, kdo nas je opazoval in z nami čutil. Sedemnajst tisoč delavev je danes brez dela — na štrajku. Tiscče žen in malih otročičev čaka zmage svojih mož in očetov, kateri se borijo za prostotvo suženjskih verig, ki jih glojajo že leta. Zmaga bo naša — in to v kratkem času, samo če dobitimo pomoč od bratov delavev širok Amerike, da preživimo naše družine, naše otroke, dokler smo v boju zoper Steel trust.

Zatorej delavci, bratje in rojaki naši, pomozite nam. Mi rudarji, naše žene in otroci, trkamo na vaša sreca, na sreca vseh zavednih delavev in vas prosimo, da nam naklonite malo gmotno pomoč. Če to storite — zmaga bo naša!

Za vsako malo darilo, za vsak znesek, katerega nam boste podarili, se vam zahvaljujemo, že v naprej, a v slučaju jednakih stiskov in potrebu na vaši strani se vamo verno spominjali. Vsi dobrovoljni prispevki za ta pomočni štrajkarski fond se naj pošiljajo direktno na: Eveleth Miners Union No. 47, W. F. of M., Box 375, Eveleth, Minn.

Odbor za zvezo rudarjev: John McNair, predsednik; John Movern, fin. tajnik.

Odbor za štrajk: Frank Hitti, Joe Shily, Oscar Hapalo, Vineene Mikulič M. O. Makiney.

VELIKO DOMAČO ZABAVO

s prostim vstopnino priredi dne 14. septembra 1907 John Qualizza v svojem "The Oakley Buffet" na 1207—1209 So. Oakley Ave. Primerni dobitki v plezjanju na drevo ali "mlaj". Rojaki se uljudno vabijo k obilni udeležbi.

ROJAKI, NAROČUJTE SI

"GLAS SVOBODE."

Na devinski skali.

Zgodovinska povest.

Peti del.

(Nadaljevanje.)

L.

"Kaj to končno vendarle uvidevate?" je skoro veselo vprašal Juri in obšlo ga je čuvstvo zadušenja, da je sedaj tudi Oton Vipavski pričrnil sodbi, ki jo je bil s toliko iz globokega prepričanja izvirajočo vnemo zastopal na pleškem shodu v Čedadu.

"Uvidevam, Juri, uvidevam, da si imel prav."

"Veruj mi, Oton Vipavski," je nadaljeval Juri, "da nisem kar nič ponosen na svojo bistrounost. Morda je bil samo slučaj, da sem spoznal nevarnost, ki preti našim deželam in našim fevdom od cerkvene strani. Ali kakor me je v Čedadu osupnila tvoja kraljovost, kakor sem se takrat čudil, da nisi uvideval, kar sem povedal, tako me je danes osupnila svoja velika žalost zaradi te nevarnosti."

"Žalosten sem, Juri, da še zdaj spoznavam pretečo nevarnost, ko se je odločitev tako zelo približala. Žalosten sem, ali ne obupavam, kajti zanašam se — skrinijo."

"Name? Doslej sem bil po vašem postopanju prisiljen misliti, da me sovražite iz vse duše."

"Res je tako, ali veruj mi, Juri, le okolšine so tega krive in nesrečne okolšine so me primorale, postopati sovražno proti tebi."

Žalost Otona Vipavskega je bila tako istinita, tako globoka, da se Juri ni mogel odločiti za primeren odgovor. Lahko bi mu bil dokazal, da ni govoril popolne resnice, tudi bi mu bil lahko dokazal nad vse sovražne naklepe, ki jih je Oton gojil proti njemu iz dobičkažljnosti, ali premagoval se je, kajti dozdevalo se mu je, da bi bilo neplemenito, če bi sedaj nasprotniku kaj očital, ko uvideva in priznava svoje napake in svoje grehe.

"Modro in preudarno se pripravlja na odločilno borbo," je po kratkem molku povzel Oton Vipavski. "Skrbno si utrdil najvažnejše postojanke na Devinskem in tudi svoje gradove; dobro si jih preskrbel z živili in z grožjem in lahko se bodo krepko zoperstavljal sovražnikovim navalom; toda... nekaj..."

"Kaj misliš reči?" je zvedavo vprašal Juri, ki nikakor ni umel, kaj da pravzaprav namerava Oton.

"Ne zameri, Juri..." je odgovoril Oton, "ali znano mi je, da ti primanjkuje denarja. Kar si imel, si vse porabil za vojne priprave in zdaj je tvoja blagajna prazna."

Juri se je ponosno vzravnal in je z ostrom poudarkom rekel:

"Denarja imam, kolikor ga rabim, več kakor ti, Oton Vipavski, in, kar je važno, pridobljen je poštenim potom."

Oton se je nasmehnil in se nimenil na žaljivo opazko devinskega vladarja.

"Ne, Juri, denarja nimaš dovolj; primanjkuje ti ga. Komoljeka četa že celih osem dni ni dobila oblikovljenega plačila; ljudje so že nevoljni in Komolja, ki ti je po obrazu in po značaju tako čudovito podoben, jih kroti le z največjo težavo. Vsi ti pobegnejo, če jih ne bo točno plačeval, kakor je domeneno."

"Če mi je zmanjkalo denarja, si ga preskrbil," je kratko odgovoril Juri.

"Ne bodi jezen, Juri; glej, le malo dni še imaš in začne se boj na življenje in na smrt. V teh dneh moraš imeti denarja, dovolj denarja, sicer je največja nesreča neizogibna."

"To je v božjih rokah; svoje zlato sem razdal in porabil, zdaj, če ne bo dobiti denarja, bom moral pač preleti svojo kri."

"To je blaznost, Juri. Kaj nimaš nobenega prijatelja, ki bi ti pomagal z denarjem."

"Moji prijatelji imajo ostre meče in zvesta srca, denarja pa nimajo," je rekel Juri.

"Dvatisoč srebrnikov ti je nujno treba, da bi se mogel vzdržati vsaj dva meseca. V dveh mesecih se razgubi velik del sovražne armade, ker bodo oblikovljeni odpustki pridobljeni in poropano, kar se je dalo dobiti. V dveh mesecih bi si ti potem že kako pomagal ali dotelej... dotelej moraš sam voditi boj, kajti — jaz —"

Oton Vipavski je umolknal, tako ga je preplašil srepi pogled devinskoga vladarja. Juri je pogledal Otona, kakor bi hotel videti na dno njegove duše in uganiti njegove najskrivnejše namene. Spoznal je, da mu hoče Oton pomagati, ali tako, da bi tega nihče ne vedel in ne mogel sumiti, tako da bi niti Juri sam tega ne mogel trditi.

"Dvatisoč srebrnikov — to bi bila zame jako lepa pomoč," je po kratkem molku menil Juri. "Ali kdo naj mi jih posodi, kdo ima še toliko zaupanja v mojo prihodnjost?"

"Zaupaj sam v sebe, Juri," je vzkliknil Oton Vipavski. Potem je prikel Jurja za roko in ga peljal v temni kraj ognjišča, kjer je stala srednje velika skrinja. "Tu v tej skrinji je dvatisoč srebrnikov. Ali imaš človeka, ki je toliko zanesljiv, da bi ga poslat po to skrinjo?"

"Da! Komoljo imam."

"Prav! Naj pride Komolja ob 11. uru ponoči. Vse preskrbil, da imaš ključ do vrat. V hiši ne bo nikogar in lahko bo odnesel skrinjo."

"Ali — to bi bila nekaka tatvira; vsaj izgledalo bi tako."

"Saj vendar ne boš zahteval, naj ti moji služabniki pri belem dnevu prineso ta denar in ti ga slovesno izroče." Oton Vipavski je bil razburjen in je začel nemirno hoditi po sobi.

"Tega ne zahtevam. Toda, če imaš res dober namen, naj prineso tvoji služabniki skrinjo v Komoen."

"To ni mogoče, Juri, zaradi moje varnosti to ni mogoče."

"Meni pa zaradi moje časti ni mogoče poslati Komolja po ta denar."

"Juri — bodi pameten. Lej, jaz nimaš nikogar, ki bi mu mogel zaupati. Moji služabniki so vsi vohuni mojih takojimenovanih zaveznikov in moji prijatelji nima drugega namena, kakor da me spravijo ob gospodstvo in ob imetje. Zato te prosim, Juri, storit tako, kakor sem rekel, zaradi sebe in zaradi mene in zaradi domovine."

"Čudim se, da svojim zaveznikom in služabnikom ne moreš zaspati in da imaš na sumu celo škofe, ki jih je patrijarh dodelil armadi," je rekel Juri in izrazil s tem to, kar je v resnicni čutil. Ni dvomil več, da je govoril Oton Vipavski golj resnico in ta ga je bila dejanski presenetila.

Oton je planil s svojega sedeza in z divjim srdom, skoro kričaje pripovedoval, da so vse njegovi zavezniki lopovi in obešenjaki.

"Mar ne veš, kaj se je z menoj zgordilo?" je uprasal Oton in nečakajoč odgovora v silni razburjenosti nadaljeval: "Kaj misliš, da so se zadovoljili z globo, da so se zadovoljili s prisoje, da pojdem z vsemi svojimi vitezi in možmi proti tebi v boj? Kaj še! Rekel sem jum, naj zahtevajo od mojega imetja kar hočejo, vse jum sam, samo izobčenje in prekletje naj prekličajo. Zahtevali so mnogo denarja, to se samo ob sebi razume, saj ga sveti eerkvi ni nikdar dovolj. Zahtevali so pa še več. Pred vipavsko cerkvijo sem moral bosonog prosliti vse svoje podložnike odpuščanja in odpuščanja tudi cerkev in po maši so me z vrvjo okrog vrata vlekli po trgu in kdo je hotel, me je lahko udaril in mi pljunil v obraz. In prišli so tlakarji, hlapeci in capini in me pehalci in tepli, mene, vipskoga fevdnika in potoma starostnika plemenitaške rodovine."

"To je v božjih rokah; svoje zlato sem razdal in porabil, zdaj, če ne bo dobiti denarja, bom moral pač preleti svojo kri."

"To je blaznost, Juri. Kaj nimaš nobenega prijatelja, ki bi ti pomagal z denarjem."

Jurju se je Oton smilil, vendar mu je dosti mimo rekel:

"Slišal sem o tem, toda misil sem, da si vedel, kaj te čaka in da si se podvrgel temu ponižanju prostovoljno, pričakuje, da se ti bogata poplača."

Rimska cerkev še ni nikdar nobenega dolga plačala in ni še nikdar nobene oblike izpolnila," je jezno, a z globokim prepričanjem odgovoril Oton. "Vdal sem se cerkveni zahteve, misleč, da se gre zgolj za formalnost; še sanjalo se mi ni, da se mi naloži tako grozno ponižanje. Prevarali so me, strašno prevarali."

"Obžalujem te..."

"Ah, saj ne veš se vsega. Šest graščin sem imel na Furlanskem; moral sem jih zastaviti patrijarhu za jamstvo, da storm naloženo mi pokoro; štiri graščine sem moral odstopiti patrijarhu v last in v vseh mojih vasih so zdaj stanjeni tuji menihi. Veruj mi, Juri, sam se čudim, da nisem obupal."

"Obupati ni treba. Poznam tvoje gradove. Zdaj jih lahko dobiš vse nazaj. Samo nekaj poguma je treba. Zberi svoje vojaštvo, pomnoži je kar moreš, in pojdi v boj, menoj. Z združenimi močmi potujeva patrijarha in zaveznike, po prvi zmagi se nama pridruži še več plemenitašev in tudi gradeški patrijarhi lahko zavzamejo Oglej in potem boš ti patrijarhu dal vrv okrog vrat, ga gnal ekrog ogledske cerkve in tvoji hlapeci mu bodo pljuvali v obraz. Bodи pogumen. Oton, bodi pogumen."

Oton je žalostno odkimal z glavo. Na njegovo lice so legle senke in so izražale ves obup, katerga je bila polna njegova duša in Jurju se je dozdevalo, da se Oton ne upa povedeti tega, kar misli.

"Počakati je treba, Juri; zdaj ne morem ničesar storiti."

(Dalje prih.)

POZOR ROJAKI!

Slika predstavlja uro s zlatom pretegnjeno (Gold filled.) in z dvojnim pokrovom. Size 16

JAMCI SE ZA 20 LET.

Ura ima kolesje najboljših amerikanskih izdelekov (Elgin, Waltham ali Springfield) ter ima 15 kamnov

Cena je sedaj samo

\$13.00

Za obilino naročbo se priporočam spoštovanjem

Jacob Stonich,

72 E. Madison St.

Chicago, Ill.

KORIST VSACEGA MOSKEGA JE, DA SE BRIJE SAM

Britveni stroj Patent Gem, kojega kline so izdelane iz najboljšega angleškega jekla se prodaja v obči po \$5. — in je v svoji sestavi najbolj praktičen, z katerim se zamorate obriti v 2 minutah, tako kot bi došli od brivca.

Pri brijenju z tem strojem se Vam ni treba nič razmeti v brijenju in Vam oucenogoveno se urezati. Kline stroja se nabrusijo na jermenu, kakor pri navadni britvi, tako Vam je uporaba stroja garantirana za vedno.

Ta stroj stane pri nas samo \$3., ter Vam ga damo 3 meseca na poskušnjo, ako v teku tega časa z strojem ne bude zadovoljni, ga zamorete nazaj poslati, nakar Vam denar povrnemo. Ne odlašajte torej in naročite si ga takoj, z katerim boste gotovo popolnoma zadovoljni. Pri nrečtvitvi streja pošljite 50c v stempalah, a ostalo sveto plačali boste na expresu. Kedor pa pošlje sveto \$3.00 v naprej, temu pošljemo stroj po pošti, poštne prosti.

Pišite v maternem jeziku na: L. GUARDIA, & CO.

New York, N. Y.

210 214 E. 112 St.,

Rodovitna zemljišča..

v državi MICHIGAN.
OGEMAW COUNTY,

PO \$6.00 AKER

Železnična postaja Beaver Lake je samo eno do tri milje od teh zemljišč oddaljena.

Ta zemlja je bila last lesne družbe in lastninske pravice so popolnoma neovrgljivo jasne.

Vsek kupovalec dobi tako lastninsko pismo, katero nobena postava na svetu ne more omajati.

Zemljišče je lahko, brez velikega dela in stroškov mladega lesovja, katero ga semterje pokriva otrebiti.

Zemlja je tako rodovitna in roditi vsake vrste zrna, sočivja in sadja v obli meri.

Prvi naseljeni na teh zemljiščih bodo vse prednosti povikane zemljišč že v pur letih uživali.

Iz pisem, katere sem prejel, sem razvidel, da se mnogo Slovencev želi v državi Michigan naseliti, — zato sem se poslužil prilike ter sem pridobil ta zemljišča tako ugodno, da jih morem za nizko ceno šestih dolarjev en aker prodajati.

Vsek kupovalec zemljišča plača po možnosti, nekoliko takoj, drugo pa v polletnih ali letnih obrokih.

vati.

Slovencem je država Michigan dobro znana in oni vedo, da se v njej nahajajo vsi pogoji dobrega obstanka. Zemlja je rodovitna, kraj je zdrav, voda je dobra, proda se lahko vse, kar se pridela, in kdor ne more zemlje takoj plačati, dobi povsod dela dosti za dobro plačo, da jo polagoma v mesečnih obrokih plača.

Ako hočeš pridobiti svoj lasten dom za malo denar, — zdaj se ti prilika ponuja!

Dajte dajem na znanje, da imam v Michigan tudi že obdelane farme, na katerih se nahajajo vsa potrebna poslopja!

Cena teh farm je od šest sto dolarjev naprej; polovica kupnine se plača takoj, drugo pa v polletnih ali letnih obrokih.

To je posebno ugodna prilika postati samostojen kmetovalec!

Voznja iz Chicago, tje in nazaj, velja devet dolarjev 50 centov, in vsakemu kdor kupi zemljišče, bo ga strošek povrnjen.

Vsa pismena uprašanja o zemljiščih in farmah se bodo točno in obširno v slovenskem jeziku odgovorila.

John J. Pollak, B 534 W. 18th Street,
CHICAGO, ILL.

Lev Tolstoi:
Moje verstvo.

Poslovenil *Ivan Kaker.*

IX.

Nauk o življenju je podlaga veri. Sieherno dejanje ima svoj izvor v veri. Dejanj je lahko neštevilno veliko; tudi religij ali na boženstev (verskih oblik) je veliko, — a nauka o življenju sta le dva: enega izmed njiju Kristus zameata, drugega priznava. Nauk, katerega Kristus zameata, obstoji v tem, da je osebno življenje nekaj resnično obstoječega, človeku lastnega. To je oni nauk, katerega se drži večina ljudij in iz kogega so se razvile najrazličnejše religije sveta in človeška dejanja. Drugi nauk pa je tisti, ki so ga oznanovali vsi proroki in Kristus, namreč: da ima naše osebno življenje le tedaj pravi smisel, če spolnjujemo voljo božjo (t. j. zakone večne narave in naše zdrave, nepopocene pamet).

Ce se človek drži tega, da je njegova osebinost (t. j. njegova lastna oseba) prva in glavna stvar, potem bo prepričan, da je njegova osebna sreča najvažnejše in ono, po čemur mora v življenju najbolj hrepeneti, — in nanasaže se na to, kaj on smatra za srečo: ali v pridobivanju bogastva, iskanju časti in slave, zadostenju svojih poželjenj itd., — bo njegova vera tudi taka, da njegovim nazorom odgovarja, in vsa njegova dejanja bodo po tem umerjena.

Ce pa je mišljeno človeka drugo: da pojmi namreč življenje tako, da tiči njega smisel le v izpolnjevanju volje božje, kakor sta učila Abraham in Kristus, — potem bo ta človek tudi imel tako vero, ki bo v soglasju z njegovimi nazori, ki jih ima o volji božji, — in tudi ta človek bo svoja dejanja uravnal po tej veri.

Zaraditega oni, ki iščejo svojo srečo le v osebnem življenju, ne morejo na Kristusov nauk verovati, in vsa njih prizadevanja, da bi nanj resnično verovali, ostanejo brezuspešna. Da morejo verovati, morajo svoje nazore o življenju spremeniti. Dokler pa tehne spremenijo, strinjala se bodo njih dejanja vedno z njihovo vero, vendar pa ne z njih željami in besedami.

Zelja onih, ki so Kristusa prisili za kako vidno znamenje, da bi potem mogli nanj verovati, in želja naših vernikov se ne ujema z njih življenjem in se ujemati tudi ne more, če si še toliko prizadevajo. Molijo sicer lahko k Kristusu-Bogu, svete zakramente morejo sprejemati, cerkev zidati, druge ljudi h "pravi" veri spreobratiti (in to je tudi vse, kar morejo storiti), — : a po Kristusovih naukah ne živijo in tudi ne morejo živeti in tako delati, kakor je on učil, — to pa zato ne, ker izvirajo Kristusova dejanja iz vere, ki temelji na popolnoma drugačnem nauku, kakor pa tistem, h katemu se sami pripoznavajo. Ne morejo darovati edinega sina, kakor je to storil Abraham, ki mu ni bilo treba nič premisljevati, naj li svojega sina daruje ali ne, in sicer onemu Bogu, ki je edini dal njegovemu življenju smisel in srečo. Nič drugače tudi Kristus in njegovi učenci niso mogli ravnat in so dali svoje življenje za druge; kajti namen in sreča ujihovega življenja je obstajala edino v tem. Baš iz razloga, ker se listvo vere prav ne razume, nastane ona čudna želja, s katero si prizadevamo verovati, da je po Kristusovem nauku boljše živeti, čuteti v sebi (kakor jih pač nih vera na srečo osebnega življenja), nepremagljivo nagnenje do življenja temu nauku nasprotnega, pritem pa vendar na Kristusov nauk verovati.

Podlaga veri je smisel življenja, iz katerega izhaja, da presodimo, kaj je v življenju važno in dobro, kaj pa nevažno in slab. Premisljevanje o vseh življenjskih pojavih, — to je vera. In ravnotako kakor ljudje, ki imajo vero, upirajočo se na njih lastni

nauk, te vere ne morejo spraviti v soglasje z ono vero, ki izhaja iz nauka Kristusovega, — ravnatočko tudi Kristusovi učenci niso mogli storiti tega. To nerazumevanje je v evangelijih večkrat ostro in jasno izraženo. Učenci so Kristusa pogosto prosili, naj jih utrdi v veri na njegove besede. (Matevž 19, 16—28 in Marko 10, 35—45.) V obeh evangelijih stoji sledi: Po grozni besedi, za vselega, ki veruje na osebno življenje in svojo srečo le v bogastvu vidi, da namreč bogatin ne bo prisel v nebesko kraljestvo, in po za one ljudi, ki le na osebno življenje verujejo, še groznejših besedah: da je oni, ki ne da vsega in tudi svejega lastnega življenja za Kristusov nauk, brezpogočno izgubljen. — Na te besede upraša Peter: "Kaj pa bo z nami, ki smo ti sledili in vse zapustili?" — Po Marku prosita potem Jakob in Janez same, po Matevžu prosi njih mati, "naj ju usliši, da bosta sečela na njegovi desnici in na njegovi levici, ko bo odšel v svojo slavo: "Prosita za to, da bi ju v njih veri z oblubo poplačila utrdil. Jezus odgovori na Petrovo uprašanje s priliko (Matevž 20, 1—16); na Jakobovo prošnjo pa pravi: "Vi ne veste, kaj prosite," t. j.: vi prosite za nekaj nemogogega; vi ne razumete mojega nauka; moj nauk obstoji v preziraju osebnega življenja, a vi prosite za osebno slavo, za osebno poplačilo; vi zamorete ravnotakih izprazniti kakor jaz; sedeti pa ob moji desnici in ob moji leveci, torej meni jednak biti, take pravice pa nima nikdo. In tukaj pravi Kristus: le v posvetnem življenju vladajo močni in uživajo slavo in moč osebnega življenja, — vi pa, moji učenci, vede, da smisel človeškega življenja ne obstoji v osebni sreči, temveč v tem, da služite drugim, — ne v tem, da si pustite streči, temveč da služite vse. "Sin človekov ni prišel, da bi mu služili, temveč da služi in da svoje življenje v rešitev mnogim." Na poziv učencev, iz katerega je razvidno, da njegovega nauka niso prav nič razumeli, jim Kristus ne ukazuje, da bi naj verovali, temveč jim pojasni oni smisel življenja, na katerem sloni vera nanj, pravo spoznanje dobrega in slabega, važnega in nevažnega.

Na Petrovo uprašanje: "Kaj bo z nami? kakšno plačilo nas čaka za naše žrtve?" — odgovori Kristus s priliko o delaveih (Matevž 20, 1—16), ki niso bili vsi istočasno v službo sprejeti, a so vendar vsi dobili enako plačilo. Kristus razleži Petru nerazumevanje njegovega nauka, in da iz tega tudi izhaja njegova pomankljiva vera, in pravi: le v osebnem življenju brez smisla je plačila za delo draga in važna. Vera na plačilo za delo se je porodila iz nauka o osebnem življenju (iz individualizma). Pred papežem mora, komur se čovoli avdijence, poklekni in poljubiti mu zlati "pantofelj".

Papež ne hodi nikamor; pusti se peljati z dynajsterimi konji na sprehod; če gre pa v cerkev, tudi ga nesejo služabniki.

Papež zapusti po smrti ogromno premoženje.

— Kaj misliš, Ti ubogi in potrebeni delavec, kaj občutiš pri velikanskem razločku med bogastvom in revščino? Ako greš v cerkev, tudi pri Tebi, ki pozaš samo trpljenje in revščino, tudi pri tebi pobiral se bode "novčec sv. Petra" za ubogega svetega očeta!

mu v roke pušpanovo palico kot žezlo.

Kristus so ovenčali v sramoto s trnjevo krono.

Kristus je nesel težak leseni križ na okrvavelih ramah na morišče Golgata.

Kristus je bil od krvnikov z vrvimi in verigami uklenjen.

Kristus ni imel mesta, kamor bi položil trudno glavo.

Kristus je hodil bosonog celo svoje življenje.

Kristus ni nikdar imel denarja, in tako reven, kakor je živel, je tudi umrl na križu. —

Je-li papež ali "sveti oče" podoba tega mučenjskega življenja? Opazujmo in premislimo!

Papež je navadno sin imovitih in plemenitih staršev iz ponosnega grada.

Papež se izobrazi in vzgojuje na najboljših semeničih, brez vseh mogočih skrbij in težav, in v družbi izvoljenih namestnikov Božjih na zemlji postane vladar sveta.

Papež ne uči in deluje nikdar med navadnim in priprostim ljudstvom, in dovoli samo nekaterim, da smejo prisostovati njegovi Božji službi, onim namreč, ki si zmorejo omisliti "frak", ali pa vsaj ki so v stanju izposoditi si ga za nekaj časa.

Papež nosi najfinjebla oblačila, svilne nogavice, bliščeve cevje z dragocenimi zaponami, domačanske hlače in telovnik, z biseri obšito ovratnico, imenitno purpurno oblačilo ali pa dolgi "talar" iz sneženobele in težke svile z zlatimi gumbi in drugimi dragocenostmi.

Papeža oblačijo najvišji cerkevni dostojačni vsemi ceremonijami; med najdražjim kadilom ogrnejo mu z vso umetnostjo in dragocenostjo izdelan plasč in podajo v roko zlato in biserno pastirsko palico.

Papežu denejo na glavo trojno, zlato in z najdražjimi biseri sveta okrašeno kruno; ker jo pa radi njene teže zamore nositi le nekaj trenotkov, okrasijo ga z vso krasoto prekosljivo kapo iz bele svile.

Papež nosi na svojih s vilo pokritih prsih bliščevi, zlat in biseri križ.

Papež nosi na svoji desnici zlat pečatni prstan.

Papež stoji v palači, ki ima 11.000 sob, v kajih se zmorejo vidi vse čudesa sveta. V teh sobah kar mrgoli cerkevni dostojačni vsemi ceremonijami; med najdražjimi kadilom ogrnejo mu z vso umetnostjo in dragocenostjo izdelan plasč in podajo v roko zlato in biserno pastirsko palico.

Papež ne hodi nikamor; pusti se peljati z dynajsterimi konji na sprehod; če gre pa v cerkev, tudi ga nesejo služabniki.

Pred papežem mora, komur se čovoli avdijence, poklekni in poljubiti mu zlati "pantofelj".

Papež ima največ dohodkov med vsemi knezi celega sveta; načni svoj denar v najboljše in največje banke.

Papež zapusti po smrti ogromno premoženje.

— Kaj misliš, Ti ubogi in potrebeni delavec, kaj občutiš pri velikanskem razločku med bogastvom in revščino? Ako greš v cerkev, tudi pri Tebi, ki pozaš samo trpljenje in revščino, tudi pri tebi pobiral se bode "novčec sv. Petra" za ubogega svetega očeta!

Društvene vesti.

VABILO

na prvo veselico, katero priredi društvo "V boj" št. 53 S. N. P., J. v Clevelandu, O., v Knaušovi dvorani, vogel St. Clair Ave. in Munich st. Veselica se vrši

dne 14. septembra 1907.

Začetek točno ob polu osmih zvečer. Igrala boda godba na lok pod vodstvom F. Korčeta in vršilo se bo srečkanje. Vstopnina prosti. K obilni udeležbi vabi

Odbor.

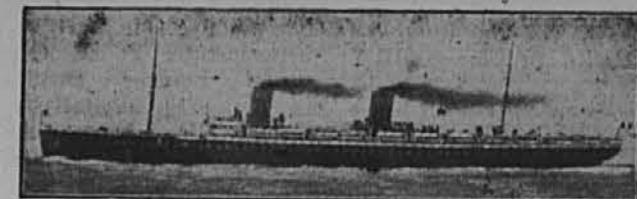
Delavec je opravičen do vsega produkta, kar ga sara producira.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško

FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence ..... 30.000 HP | La Lorraine ..... 22.000 HP

La Savoie ..... 22.000 HP | La Touraine ..... 15.000 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.

A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

Pavl Saric, agent na 110—17 cesta, St. Louis, Missouri.

Slovenenci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglastite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinsčini.

Cistim stare oblike in izdelujem nove

po najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uraduje na svojim domu: V lekarni P. Platt,

od 8.—10. ure predpoludne 814 Ashland Ave.: od 1.—3. ure popoludne

od 4.—5. popoludne. Ob nedeljah samo od 8.—10.

ure dopoludne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Cemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati sive, močne žele, popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnizji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Lobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Tiskarna

Glas Svobode

Vsem društvi in posameznikom se priporoča tiskarna "GLAS SVOBODE" za nabavljanje vsakovrstnih tiskovin. Tiskarna je opremljena z najboljšimi stroji in najmodernejšimi črkami

Tiskarna "GLAS SVOBODE" je unijška tiskarna, kjer se dela le osem ur na dan in se plačuje delavcem unijške plače. Sodruži, ki žive v mestih, kjer ni unijških tiskarn, naj pišejo upravnosti za pojasnila. Tiskarna prekrbi tudi prevoze iz tujih jezikov na slovenski jezik ali naobratno.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co

629 Laflin St. Chicago, Ill.

Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Prvi svobodomiseln list za slovenski narod v Ameriki.

"Glas Svobode" izide vsaki petek a velja za AMERIKO:

za celo leto \$1.50

za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo leto ..... kron 10

za pol leta ..... kron 5

Naslov za dopise in pošiljatve je

"Glas Svobode"

629 Laflin St. CHICAGO, ILL.

231

Socialisti stavijo svoje upanje na odgojo mladine. Mednaroden shod socijalistov se je 24. avgusta v Stuttgartu zaključil; predno je pa to storil, je enoglasno sprejel resolucijo proti oboroženju v svrhu pridobljenja dežel in proti imperijalizmu. Sklenilo se je z vsemi sredstvi nasprotovati daljnemu oboroževanju na suhem in na morju. Ako bi pretela vojska, bo kongres skusil vse, da se njen izbruh prepreči in če se mu to ne posreči, bo skušal vojevanje kmalo ko mogoče končati ter bo krizo, sledče po vsaki vojski, uporabil v organizacijo, katere naloga bo ugonobenje kapitalističnega sistema. Kongres je izjavil, da najbolje sredstvo v svrhu pridobljenja stalnega svetovnega miru je izobraženje mladine v socialističnem smislu.

"Mati Jones" je bila v Minnesota, da pomaga rudokopom v njihovem štrajku. Ona se bo podala zdaj na vzhod ter hoče tu nabirati denarno podporo za trpeče žene in otroke rudarjev. Ona pravi: "Združ. držav korporacija za jecklo je na tisoče Pinkertonev in drugih rokovnjačev pustila priti in upa s tem sredstvom upokoriti štrajkarje, to je, po šegi kakor se je godilo v West Virginia in v Colorado. Na stotine delavev je že zapustilo kraj, da se izogne surovemu in brutalnemu postopanju trusta za železo in jeklo. Veliko delavev je dal brez povoda in uzroka zapreti in nekatere je pustil hladnokrvno ustreliti. Ti grozoviti odnosi se niso prenahali.

Voditeljica neke hiše, katera z ženskim mesom trguje, se je nedavno pred sodnijo izrazila, da v sedanjem času ni mogoče "dostojno podjetje" vršiti, ker policija in drugi postavni žeci stanejo toliko, da podjetniku ne ostane nič dobička. Zakaj se spolne bolezni med ljudstvom tako širijo — to je razložila ta voditeljica s svojo izjavo: moralne svetovne naredbe, kakor so zdaj v navadi — to je tak, ki grize ljudstvo.

Nikoli poprej se niso interesi raznih narodov tako oskrobljili, nikoli prej niso različna ljudstva v tako živahinem medsebojnem duševnem prometu občevala, kakor zdaj v dobi elektrike. Narodne in plemenske posebnosti se vedno bolj izbrisujejo; kapitalistična način proizvajanja vstvarja povsod enake družabne odnose in vsled vsega tega zgubljajo daljave v pomenu — zdi se tam, kakor se bi bil svet zmanjšal. To obrača mišljenje človeka na splošno bratstvo vseh ljudij — vsaj stanujemo tako blizu drug drugemu ter trpimo vsi enako! To redi v nam stud in protivenje proti organizovanemu prelivjanju krvi — proti vojskam. Ljudem se bolj in bolj vsljuje misel, da kulturna ne obstoji v medsebojnem sovraštvu in prelivanju človeške krvi, temveč v medsebojnji podprtosti in bratstvu, katera bodeta omogočila s splošnim sodelovanjem surove sile narave podjarmiti v namen, da življenje vsakega člo-

veka postane lepše in plemenitejše.

Kdor noče žrtev budalosti drugih postati, mora gledati, da so neumnost prej ko mogoče iz sveta spravi. Delavevca neumnost je, na kateri je kapitalizem zidal svojo trdnjava. Ko bi delavec malo bolj sile svojih možgan napenjal, bi življeno veliko manj trpel,

Dopisi.

Cherokee, Kans., 30. avg.

Čital sem po novinah o velikanskem štrajku v Minnesoti, kjer še vedno 17,000 rudarjev štrajka. Pozdravljam kar najsrečnejše ta odločen nastop bratov delavev, ki tako neustrašeno zahtevajo svoje pravice, in jim le želim, da bi vztrajali do zmage.

Kar se pa delavskih razmer v naši naselbini tiče, moram omeniti, da je pri nas dela dosti, zasluzek še precej primeren in dela se csem ur na dan. V uniji smo vsi narodi: Avstrije, Fine, Irci, Črnočki. Kdor ni v naši uniji U. M. W. of W., ne more dela dobiti.

Tudi jaz sem se pred sedmimi leti, ko sem priomal iz starega kraja, obrnil proti Evelethu, Minn., kjer je razširjen šedaj splošen štrajk. A dopadlo se mi ni dosti: na vsaka dva delavev en bos, majhen zasluzek, in dolg delavni čas. Zato sem se raje poslovil. Seveda delavev si tedaj še niso znali tako pomagati, kakor danes, ko je razredna zavednost med delavskimi trpini že skoro povsod razširjena.

Znanec in prijatelji po Minnesoti, držite se trdno, in zmagali boste gotevo. Ne opravljajte skabskega dela, ne delajte sramote svojemu delavskemu imenu in ne kradite kruha svojim bratom!

Frank Matelko,
Box 66.

Cleveland, O., 31. avg.

O Vi ubogi Clevelandčani iz obeh katoliških tabrov (iz pravovernega in revolucionarnega), — koliko se trudite, da bi se stari časi prepirov in medsebojnega sovraštva zopet nazaj povrnili! Prošnje na "premilostljivega" škofa so na dnevnem redu: backi hočejo imeti zacet Hribarja, kozli pa Zakrajšeka. Pa menda bo vse prizadevanje brusnešno. "Premilostljivi nadpastir" so obe stranki kaznovali! Pa kaj še to: kmalu ne bodo mogli otrok kam krstit nesti. Pri farsu. Vida je ta ceremonija predagra, v So. Lorain je pa predalec; medpotoma utegne kak otrok še zboleti, in trubelj imajo.

Katoliški rojaki, ali ste smešni v svoji preveliki gorečnosti do svojih nekdajnih dušnih pastirjev. Ali ni far farju podoben in ne odira li eden kot drugi? Pustite te vrste ljudi pri miru, in boljše bo za Vas. Tako se Vam pa vsak pameten človek smeje.

Pa brez zamere. Vam dobrohotec prijatelj.

Milwaukee, Wis., 28. avg.

Že rano jutro je napovedovalo, da bomo imeli v nedeljo dne 25. avgusta v Milwaukah krasen dan, — ne samo, kar se tiče vremena, ampak tudi v drugem oziru. Videlo se je na prvi mah, da se pripravlja nekaj posebnega. Srečevali si po ulicah, koder stanujejo Slovenci, zlasti po Reed streetu, veselje obrazje, praznično oblečene može in mladenče z družbenimi znaki v živem pogovoru, in na ohrabrih se jim je bralo, da nestrpno nečesa pričakujejo. — In to, kar je duhove pri nas tako prijetno razburjalo že par tednov prej, je bil na omenjeno nedeljo napovedani — piknik! Pa ne navaden piknik, ampak piknik s slavnostnim razvitem nove in krasne družvene zastave, katero si je naboljilo naše dnečno in tako vrlo načudno prejelo društvo "Sloga" štv. 16 S. N. P. J.

Vse, kar čuti slovensko, se je že tedne poprej veselilo in teško pričakovalo tega praznika. Delale so se priprave, da se kolikor možno dostojno in slovesno proslavi ta

dan.

Soudeležbo so nam obljubila razna tukajšna slovenska, hrvatska in tudi nemška društva, pred vsem pa bratsko nam društvo "Ilirija" S. N. P. J. iz sosednjega Kenoshe. Ob 9. uri predpoldnem odšli smo nekateri člani na kolodvor, da dostojno sprejmemo naše brate, katere je ob tem času imel vlak iz Kenoshe pripljati. Društvo "Ilirija" se je častno odzvalo našemu vabilu; mislim da so bili vsi člani navzveči in da ni ostal nobeden doma. Vsa čast jim! Zato bodi naša dolžnost, da bomo svoječasno tudi mi pokazali tako bratsko slogo in vzajemnost sosednjemu društvu, kadar bo praznovano jednak dan, kakor smo ga mi.

V prostorih g. F. Matizza je proti poldnemu že kar mrgolelo udeležnikov. Društva so začela prihajati od raznih strani, in sicer večjidel z okrašenimi zastavami, kakor n. p. društvo "Edelweis", pevski klub "Zvon", hrvaško društvo "Nada"; društvo sv. Janeza Ev. pa je priomal s cerkvno (!) zastavo. Prikorakalo je tudi Avstro-ugarsko vojaško društvo z zastavo in s svojo godbo na čelu, katere smo se gotovo vsi razveselili. Pridržala je na zadnje kočija, z botrom in botro, ki sta sprejela našo zavito zastavo. Na drugi voz pa so se vselele naše vrle mladenke iz Milwaukee in gdē. Klobučar iz So. Chicago; vse so bile okusno napravljene, in razlike jim je sijala radost.

Ob 1. uri popoludne se dvignejo in odkorakamo po dva in dva skupaj (razdeljeni po društvi), proti skoro eno uro oddaljenemu parku. Sprevd se je vil v nepreglednih vrstah po mestnih ulicah, in povsod je stalo ob straneh vse polno radovednežev; kajti kaj tega, kak smo priredili Slovenci, se ne vidi v Milwaukeeh vsak dan!

Prišedši na lice mesta v park, pozdravil predsednik v kratkih jedrnatih besedah vsa društva in posamezne udeležnike, razloži ponem današnje slavnosti ter se jim zahvali za mnogobrojen obisk. Božer Jakob Drofenik in brotra Mary Drofenik razvijeta zastavo, na kar je imela botra kratek nagovor na zbrano obvinstvo s približno tole vsebino:

"Cenjeni rojaki! Iz sreca me veseli, da morem biti botra slovenski trobojnici, za katero naj neustrašeno korakajo naši napredni somišljenci," — potem pa je na zastavo obesila liceven venec in ručec trak s svojim imenom in jo izročila nato zastavnošči.

Stopile so na govorniški stolec tudi naše vrle mladenke kot družice in naši vrli fantje, in vsak je povedal kaj primernega. Govorile so sledče gospodine: Mary Glogelj, Lizi Troger, Lizi Vizotnik, Mary Jeraj, Mary Benda, Josipina Jeraj, Mary Ermenc, Mary Zupančič in Milica Klobučar. Izmed fantov društvenikov pa sledeli: John Ermenc, Anton Lepoša, John Starha, Sylvester Kumeršek in Frank Hribenik. Vseh nagovorov ne moremo pričakovati, ker to bi napomnilo cel list, ampak toliko lahko rečemo, da so se vsi postavili in svojo nalogu dobro izvršili. Ko je gdē. Glogelj končala, pripela je na zastavo bel trak z napisom: "V slogi je moč." Prav lepe misli je lepo povedal tudi John Ermenc, ki se je izkazal, da ima govorniški talent. Gdē. Klobučar je pohvalila tako lepo se razvijajoče naše društvo in nam želela še nadaljnega uspeha. Sobrat Frank Klobučar iz So. Chicago je tudi prišel pozdraviti našo zastavo in je povedal pri tej prilnosti marsikaj pomenljivega. Izmed drugih govornikov omenjamo še posebno predsednika društva "Edelweis", ki je govoril res krasno, in sicer v nemškem jeziku. Končno nam je pevski klub "Zvon" zapel par lepih pesmi: "Pobratimija" in "Slovene sem" in nekaj drugih. Po vsakem govoru in po vsaki končani pesmi se je hvaležno občinstvo zahvaljevalo z burnim pleskanjem.

Stem je bil oficijski del slavnosti končan, in pričela se je prostata zabava. Park je bil skoro pol-

Pri paviljonih si dobil različna okreplila, za žeko in glad, tako da stradati ni bilo treba nikomur. Na plesišču je svirala godba, in plesači pari so se vstrajno cel polegno do pozne noči suškali. Družice so hodile s krasnimi šopki o-krog in jih pripenjale udeležnikom. Tudi fotograf je prišel, in je ta za Milwauské Slovence tako ponovil dan v Kenoshe.

Vsi smo bili veseli in židane vole.

K sklepnu se vsem udeležnikom najtopleje zahvaljujem, posebno pa dražestnim družicam, ki so res mnogo žrtvovalo, da se je ta redki praznik toli slovesno in dostojno proslavljal. Mislim, da ostane ta dan vsakemu udeležniku v večnem spominu.

John Kalan.

Eveleth, Minn., 26. avg.

Cenjeni sodrug urednik! Prosim malo prostora v našem delavskem listu, kateri se z nami boriti proti krutemu kapitalistu — Steel-Trust-kompaniji.

Kakor je bilo v tem listu že poročano, je razširjen tukaj splošen štrajk rudarjev. Kak namen da ima stavka, to je zavednemu delavevu nepotrebno razlagati, namreč: s postavnimi sredstvi priboriti si boljše živilske razmere. Kdor našemu stremljenju nasprotuje in nas hoče na kakoršenkoli način ovirati, ta ni prijatelj delavstva.

Obžalovati moramo, da se dobre tudi pri nas propalice, ki vabijo v tem kritičnem času delavev na Eveleth, da bi opravljali skabska dela. To poskušajo dosegati na razne načine: še celo dopise pošiljajo v izvestne slovenske časnike. Seveda je dotični urednik prijatelj delavstva in z delavev solidaren, bo tak dopis vrgel v koš; ako pa je tak dopis priobčen, je to znamenje, da njegov list ni delavski, ampak je v službi kapitalizma. Nedavno se je čitalo v nekem listu, da se na Spruce in Adams Mine dela s polno silo, ali to je nesramna laž. Par skabov dela tam, — a kaj bodo ti opravili??

Kar se tiče našega štrajka, je vse v najboljšem tiru, in pričakovati je, da zmagamo, če vsled pošanjkanja gmotnih sredstev prej ne omagamo. (Glej "Klic na moč", ki je v tej številki priobčen.)

V. Mikulich,
član W. F. of M.

Skidomore, Kans., 27. avg.

Kako farji, kapitalisti in drugi takozvani "delavski prijatelji" delavev izkoriscajo in farbajo, je razvidno iz časopisov, iz pisem katerih tudi iz privatnih pogovorov rojakov, ki popisujejo sedajne razmere v Minnesoti. Neki iz Minnesote semkaj prišli rojaki mi je priporočeval, kako si po Minnesoti farji prizadevajo, da bi ljudi odvrnili od unije. Duhovniki (tudi slovenski) kričijo po cerkvah, da so vse penasti. Pravijo: človek, ki pripada h kaki uniji, je anarhist, morilec, zapravljivec svoje sreče in od Boga zavržen!!! Nadalje zatrjujejo, da mora delavcevati z malim zadovoljenjem! — Bratje delavev, premislite nekoliko te besede in zapomnite si jih. Iz njih sprevidite, da so duhovniki Vaši največji sovražniki in izkoriscave.

Iz zaznamka delegatov sem sprevidel, da je še veliko društev, ki še niso naznani našemu glasilu imena svojih delegatov ali pa njih pooblaščencev. To bi se moralno že zgoditi; kajti mi člani bi radi vedeli, kdo je delegat za to ali to društvo, ali pa njegov pooblaščenec.

O vsem tem in še o drugih važnih stvareh naj se društva korenito-pomenijo s svojimi delegatimi, in delo bo na konvencijski šlo toliko bitreje naprej.

ce farškega poduka in pomanjkanja pravih možganj v glavi. Jaz bi te trgovce, ki vlečejo sedaj s kapitalisti in farji, rad uprašal, od koder so si pridobili premoženje: ali od kapitalistov in farjev, ali pa od delavskih žuljev? Ce vas zapuste delaveci, potem prideš s svojo trgovino kmalu na buben, pa naj si bo grocerija, salon ali pa kakva druga kupčija. Vsak trgovec je odvisen najbolj od delavev, in če bi imeli torej kaj pameti, bi sedaj morali podpirati delavev, a ne jih ovirati v prizadevanju po boljšem zasluzu. Čim več delavev zaslubi, tem bolje bo kupčija napredovala, — to je naravno.

Delaveci, zapomnite si svoje nasprotnike, da boste vprihodnje vedeli, komu ne nositi teško prisluženega denarja! Ohranite si v trajnem spominu tudi one, ki iz Vaših ust kruh jemljejo, t. j. skabe, ki so v večno sramoto zaznamovani. Neki slovenski salona S. Z—e. je zinil, da tisti človek, ki je član delavskih unije, ni nič vreden. (Ali je ta S. Z—e. morda Steve Zgomec iz Chisholma, ki nam je baš vsled našega nepristranskega poročanja o delavskem štrajku v Minnesoti list odpovedal in se nad uredništvom ujedal?) — Upršanje uredništva.)

Pozdrav vsem čitateljem "Glas Svobode", našemu delavskemu listu pa obilo uspeha, da bi začeli kmalu dvakrat na teden izhaj

Slovenska Narodna

Podpora Jednota.

SPREJETJE NOVIH DRUŠTEV.

Novo društvo "Slovenje" štv. 72 v Radley, Kans., sprejeto v S. N. P. J. dne 11. avgusta 1907. Imena društvenikov so: Frank Teršina 4453; Poncrag Krašovec 4454; Josip Barborič 4455; Frank Rugelj 4456; Gregor Mole 4457; Andrej Bavaš 4458; Alojz Leski 4459; Josip Podgornik 4460; John Leski 4461; Mihael Botz 4462; Martin Krempus 4463; Josip Liposdič 4464; Aleksander Cukljati 4465; Mihael Frece 4466; John Teršina 4467; Josip Brate 4468. Društvo steje 16 udov.

Novo društvo "Sava" štv. 73 v Large, Pa., sprejeto v S. N. P. J. dne 1. septembra 1907. Imena društvenikov so: Frank Jagla 4404; Jože Zorko 4405; Anton Tomažin 4406; John Mlakar 4407; Anton Vinter 4408; Anton Homer 4409; Anton Kušelj 4410; Frank Petač 4411; Martin Zagoric 4412; Anton Rajer 4413; Frank Maleš 4414; Tomaž Jakopin 4415; John Sterniša 4416; Frank Petrovič 4417; John Plut 4418; Alojz Arh 4419; Alojz Arh 4420; Frank Zalokar 4421; Alojz Zorko 4422; John Nagode 4423; John Petrovič 4424; Urban Vehar 4425; Jože Češnovar 4426. Društvo steje 23 članov.

SPREJETJE NOVIH ČLANOV.

K društву "Slavija" štv. 1 v Chicago, Ill.: Fred. Lesar 4436; Ivan Trifil 4437; Ivan Junko 4438; Ivan Vedruber 4439; Alojz Gruden 4440; Frank Volk 4441; Matija Petek 4442; Frank Bablč 4443. Društvo steje 162 članov in 7 članic.

K društву "Triglav" štv. 2 v La Salle, Ill.: John Bratkovič 4581; John Gabre 4582; Josip Ava 4583; John Stojan 4584; Anton Turnšek 4585; Andrej Pečnik 4586; Anton Lah 4587; August Joffen 4588; Karl Turk 4589. Društvo steje 151 članov in 7 članic.

K društву "Adrija" štv. 3 v Johnstown, Pa.: Gustav Meleky 4626. Društvo steje 62 članov.

K društву "Bratstvo" štv. 4 v Steel, O.: Frank Puma 4425; Anton Maisner 4426; Mihael Gerlički 4427; John Mihalak 4429; Tomaž Grah 4430; Anton Rieinski 4431; Valentín Podlasiak 4432; John Naskovjak 4433. Društvo steje ..... članov.

K društву "Naprej" štv. 5 v Cleveland, O.: Mihael Suhadolec 4469; Josip Glavič 4470; Ivan Kaplan 4471; Anton Bolič 4472; Martin Česnik 4473; Anton Jalovec 4474; Anton Škerl 4475; Josip Avsec 4476; Luka Birtič 4477. Društvo steje 117 udov.

K društву "Bratstvo" štv. 6 v Morgan, Pa.: Jakob Pečar 4480; Anton Janca 4481; Lorenc Leskovec 4478; Matija Urbančič 4479. Društvo steje 95 članov in 6 članic.

K društву "Bratstvo" štv. 7 v Claridge, Pa.: Matevž Jeraš 4482; Matijev Dravtina 4483; Lorenc Zupančič 4484; Lorenc Arhar 4485; John Mezek 4486. Društvo steje 40 udov.

K društву "Naprej" štv. 9 v Yale, Kans.: Ipan Končilja 4496; Matija Šepić 4497; Anton Šinkovič 4498; Jakob Kvašnjak 4495; Jakob Dufrant 4501; Frank Čremošnik 4502; Anton Štrukelj 4503; Frank Lipovac 4504; Stefan Boje 4499; ter članica Apolonija Homec 4509. Društvo steje 130 članov in 9 članic.

K društву "Trdnjava" štv. 10 v Rock Springs, Wyo.: John Hribovšek 4590. Društvo steje 78 udov.

K društву "Sokol" štv. 11 v Roslyn, Wash.: Josip Ozanič 4506; Matija Bruketa 4508; Jakob Starčevič II. 4505; Daniel Blažina 4507. Društvo steje 71 članov.

K društву "Edinost" štv. 12 v Murray, Utah: Ignac Ogrin 4633. Društvo steje 32 članov.

K društву "Sloga" štv. 14 v Waukegan, Ill.: Frank Arhar 4450. Društvo steje 33 članov.

K društву "Sloga" štv. 16 v Milwaukee, Wis.: Josip Kitak 4509; Ivan Matjaš 4510; Frank Novak 4511; Ivan Ermenc 4513; Frank Milnar 4514; Ivan Kodrič 4515; Jakob Berglez 4516; Frank Žonkovič 4517; Frank Jakobin 4518; Frank Pustoslemšek 4519; Ivan Razbornik 4520; Frank Hribenik 4521; Jakob Storgelj 4522; Frank Ciraj 4523; Jurij Šoba 4524; Fred. Možetič 4525; Frank Kršnik 4526; Frank Hofbauer 4528; Leonhard Rožnik 4529. Društvo steje 171 članov in 6 članic.

K društву "Bled" štv. 17 v Lorain, O.: Jakob Tomažič in Franciška Tomažič 4530. Društvo steje 51 članov in 1 članico.

K društву "Orel" štv. 19 v Mineral, Kans.: Ivan Domivšek 4532; Ivan Maček 4539; Josip Loviščan 4537; Jurij Pintar 4542; Frank Mihelčič 4531; Jakob Pintar 4533; Jakob Koraček 4541; Silvester Štimac 4534; Ivan Dolac 4536; Anton Pintar 4538. Društvo steje 92 udov.

K društву "Sokol" štv. 20 v Ely, Minn.: Valentin Marn 4591; Josip Jenko 4592; Jurij Mukvje 4593. Društvo steje 129 članov in 1 članico.

K društву "Orel" štv. 21 v Pueblo, Colo.: John Jalovec 4543; John Fabec 4544. Društvo steje 47 članov in 1 članico.

K društву "Edinost" štv. 23 v Darragh, Pa.: Frank Brunet 4413; Josip Vulc 4413; Jurij Cadonc 4415; Alojz Tome 4416; Anton Hauptman 4451; Anton Koenig 4435; Jože Jesh 4445; John Ivančič 4446; Josip Kavc 4447; Anton Rodšek 4448. Društvo steje 135 članov in 4 članice.

K društву "Šmarnica" štv. 24 v Jeny Lind, Ark.: Izidor Kroj 4546; Neža Kroj 4545. Društvo steje 52 članov in 1 članico.

K društву "Bratje Svobode" štv. 26 v Cumberland, Wyo.: Josip Černoveršnik 4547; Anton Vacak 4548. Društvo steje 53 članov in 1 članico.

K društву "Celje" štv. 27 v Frontenac, Kans.: John Juvan 4549. Društvo steje ..... članov.

K društву "Domovina" štv. 29 v Thomas, W. Va.: Frank Manuc 4551; Anton Čuk 4550. Društvo steje 35 članov.

K društву "Popotnik" štv. 30 v Weir City, Kans.: Frank Žnidarski 4576; Marián Kosinc 4577. Društvo steje 85 udov.

K društву "Slovenski Dom" štv. 31 v Sharon, Pa.: Frank Žagar 4552; Jakov Germ 4553. Društvo steje 36 udov in 1 članico.

K društву "Sava" štv. 32 v Winterquarters, Utah: Frank Barbej 4575. Društvo steje 71 članov.

K društву "Zvestoba" štv. 35 v Chicopee, Kans.: Ivan Avbelj 4555; Reza Kianišek 4554. Društvo steje 50 članov in 6 članic.

K društву "Zvezba" štv. 36 v Wilcock, Pa.: Tomaž Širkton 4571; Fred. Šragelj 4572; Hugo Valtaseri 4575; Josip Slovenski 4574. Društvo steje 57 članov in 1 članico.

K društву "Proletarec" štv. 37 v Leadville, O.: Andrej Dobnik 4421. Društvo steje 26 članov in 1 članico.

K društву "Zvon" štv. 40 v Durango, Colo.: Frank Šraj 4423; Mary Selan 4424. Društvo steje 48 članov in 2 članici.

K društву "Večernica" štv. 42 v Aldridge, Mont.: Jakob Brezovnik 4594; Štefan Blagotinšek 4595. Društvo steje 29 članov in 1 članico.

K društву "Aurora" štv. 43 v Aurora, Minn.: Jernej Miklavčič 4557; Frank Košček 4558. Društvo steje 20 članov in 2 članici.

K društву "Mlađenška Danica" štv. 44 v Conemaugh, Pa.: Anton Kraje 4628. Društvo steje 61 članov.

K društву "Triglav" štv. 48 v Barberston, O.: Anton Hiti 4559. Društvo steje 59 članov in 2 članici.

K društву "Zvezda" štv. 52 v Braughton, Pa.: Frank Žakej 4630. Društvo steje 48 članov.

K društву "U boju" štv. 53 v Collinwood, O.: Anton Toplak 4596. Društvo steje 21 članov.

K društву "Jutranja Zora" štv. 55 v Glencoe, O.: Jakob Koper 4412; Josip Hren 4561. Društvo steje 24 članov in 1 članico.

K društву "Slovan" štv. 56 v East Palestine, O.: Peter Kaker 4562; Teodor Koleva 4563. Društvo steje 22 članov.

K društву "Planinar" štv. 57 v Black Diamond, Wash.: Gottfried Sparke 4564. Društvo steje 55 članov in 2 članici.

K društву "Simon Gregorič" štv. 60 v Lloydville, Pa.: Matija Retel 4597; John Kovacič 4598; John Kreva 4599. Društvo steje ..... članov.

K društву "Slovna" štv. 61 v Collinburg, Pa.: Jakob Predikar 4417; Frank Jazbinšek 4418; Ivan Pečnik 4419; Ivan Petersky 4420. Društvo steje 54 članov.

K društву "Prvi maj" štv. 65 v Brezzi Hill, Kans.: Frank Žordan 4566. Društvo steje 41 udov.

K društву "Prosleta" štv. 66 v Alix, Ark.: Matevž Leve 4565; Ivan Novak 4567; Frank Bernik 4492. Društvo steje 24 članov.

K društву "Orel" štv. 70 v Butte City, Mont.: John Kuntar 4570. Društvo steje 13 članov.

K društvo steje 17 članov.

K društvo "Dolenjec" štv. 71 v Leadville, Colo.: Joe Miglen 4631; Ivan Verbič 4632. Društvo steje 17 članov.

SUSPENDOVANI UDJE ZOPET SPREJETI.

K društvo "Slavija" štv. 1 v Chicago, Ill.: Ignac Prosek 2564; Josip Prosek 2565.

- K društvo "Triglav" štv. 2 v La Salle, Ill.: Mike Horvat 2138; Alojz Derčar 471; Joe Kavč 65.

K društvo "Bratoljub" štv. 7 v Claridge, Pa.: Matevž Dermota 214.

K društvo "Edinost" štv. 12 v Murray, Utah: Josip Schneller 365.

K društvo "France Prešern" štv. 34 v Indianapolis, Ind.: Anton Jerančič 4110; John Vidic 1385; Frank Potočnik 2525. Društvo steje 70 članov in 3 članice.

K društvo "Narodni Vitez" štv. 39 v Chicago, Ill.: Karol Baskovec 3633.

K društvo "Zvon" štv. 40 v Durango, Colo.: Joe Koenig 2719.

PRESTOPLI ČLANI.

Od društva "Delavec" štv. 8 v So. Chicago, Ill.: Frank Zaman 485 k društvo "Orel" štv. 19 v Mineral, Kans.

Od društva "Novi Dom" štv. 28 v Greenland, Mich.: Math. Schneller 1187 k društvo "Bratska Sloga" štv. 62 v Calumet, Mich.

Od društva "Ilirija" štv. 38 v Kenosha, Wis.: Joe Senica 1891 k društvo "Sloga" štv. 14 v Waukegan, Ill.

Od društva "Zora" štv. 25 v Tercio, Colo.: Fr. Remic 3442, A. Vertačnik 3437 k društvo "Večernica" štv. 42 v Aldridge, Mont.

Od društva "Bratje Svobode" štv. 26 v Cumberland, Wyo.: Anton Verhovnik 1611 k društvo "Skala" štv. 50 v Clinton, Ind.

SUSPENDOVANI ČLANI.

Od društva "Slavija" štv. 1 v Chicago, Ill.: Frank Ruter 4041.

Od društva "Triglav" štv. 2 v La Salle, Ill.: Martin Kramar 2798; Andrej Židarič 4092, Frank Vehar 3367, John Šebah 3121.

Od društva "Adrija" štv. 3 v Johnstown, Pa.: Joe Jeraša 1507, Ivan Jeraša 1508, Rok Vodopivec 2955.

Od društva "Bratstvo" štv. 4 v Steel, O.: John Mlakar 1786.

Od društva "Naprej" štv. 5 v Cleveland, O.: Frank Sprajc 4069, Frank Kode 721, Ivan Kode 1676, Ivan Daničič 553, Anton Stepič 176.

Od društva "Bratstvo" štv. 6 v Morgan, Pa.: Jakob Pošč 428, Frank Bregar 1828.

Od društva "Delavec" štv. 8 v So. Chicago, Ill.: Mike Škerjanec 1834, Anton Sajovic 3389.

Od društva "Bratje Naprej" štv. 9 v Yale, Kans.: Karol Givdan 393.

Od društva "Sloga" štv. 14 v Waukegan, Ill.: Andrej Malovačič 2342, John Prestnjak 2344.

Od društva "Sloga" štv. 16 v Milwaukee, Wis.: John Rogel 2663, Frank Gluk 2351, Matija Bergler 2664, Martin Kosem 2661, Joe Zaje 3563, Jos. Malneric 3414.

Od društva "Bled" štv. 17 v Lorain, O.: J. Anžlovar 870.

Od društva "Sokol" štv. 20 v Ely, Minn.: Frank Goljat 1130, Alojz Varga 2988, Frank Luzovec 4123, Jakob Jerman 3419, Jos. Grahek 2490.

Od društva "Orel" štv. 21 v Pueblo, Colo.: Mat. Barak 2867, Jos. Viševol 643, Martin Lukežič 1597.

Od društva "Edinost" štv. 23 v Darragh, Pa.: John Deželak 2049, Anton Skrabec 2050.

Od društva "Šmarnica" štv. 24 v Jeny

Slovenski skabje v Minnesoti.

Zavedni delavec! Tukaj so imena onih slovenskih in hrvatskih garjevev ali skabov, kateri delajo med rudarskim štrajkom v Evelethu, Minn., in se ne sramujejo odjedati kruha in ovirati boja svojim tovarišem, ki zahtevajo boljih delavskih pogojev. Zapomnite si ta imena:

John Nemgar, Anton Nemgar, Gregor Gregorič, Frank Laurič, John Kočevar, Jakob Janežič, Joe Petrič, John Maček, Joe Musič, Anton Musič, John Capan, John Štrlekar, Andro Kvaternik, Joe Klun, Frank Laušin, John Laušin, Frank Zgone, John Maurin, Frank Novljan, Anton Hribar, Joe Perič, Joe Mristaver, Ignac Žganjar, Frank Moraveč, Anton Moraveč, John Erjavec, Marko Pugni, Marko Musič, John Ambrožič, John Skraba, Alojz Gnidica, John Kapš, Primož Petrič, Jakob Petrič, Mat Oražen, Anton Ahlin, Jakob Bukovec, John Litanič, Frank Prelesnik, Jakob Krašovec, Frank Logačen, Anton Sprohar, Frank Gradišar, Jakob Greben, Alojz Ambrožič, John Petek, John Jammik, Frank Udrovič, Alojz Petek, Joe Škrl, Frank Tehane, Lovreno Pintar, John Klun, Joe Shute, Peter Shute, Peter Dohota, John Babnik, Jakob Babnik, Frank Gazboda, John Jankovič, Blaž Gregorič, Janko Gregorič, Imbro Ardišič, Tomaž Ulašč, John Batošič, John Martinovec, Vince Brine, Jakob Marhusič, Peter Kobe, Simon Stare, Anton Nemanič, John Malevič, John Ramuta, John Škof, Marko Škof, Jos. Avsec, Alojz Čoš, Frank Pajk, Frank Urbilho, Frank Hribernik, Matija Kožar, Frank Sedlar.

JAVNA ZAHVALA.

Izkrekam tem potom najiskrenejšo zahvalo našim slovenskim dekletom v Milwaukah, ravnotako tudi gdē. Klobučar iz So. Chicago in vsem našim fantom, ki so na tali oni način sodelovali pri razvijitvi naše nove društvene zastave dne 25. avg. ter tako pripomogli, da se je slavnost toli krasno završila. Kakor vsak posamezen sodelavec in udeležnik, takoj naj sprejmejo tudi vsa društva, ki so se slavnosti korporativno udeležila, mojo najtoplejšo zahvalo, in sicer: Avstrijsko društvo "Edelweis", Avstro-egersko vojaško društvo, Podporno društvo "Nada" J. H. Z., Podporno društvo sv. Janeza Ev. K. S. K. J.; vsa čast pa gre bratom društva "Ilirija" štv. 38 S. N. P. J., iz Keroshe, ki so nas v tako obilnem številu obiskali; ravnatako tudi domačemu pevskemu klubu "Zvon", ki nam je zapel par krasnih pesmi.

"Izrekajoč se enkrat vsem in vsakemu v imenu društva najlepšo zahvalo, zagotavljam, da bomo ob prilikih jednake prireditve tudi mi storili svojo dolžnost. Bratje: ljubav za ljubav, — in v slogi je moč."

V Milwaukee, 31. avgusta 1907.

Alojz Bergant,
predsednik društva "Sloga"
štv. 16. S. N. P. J.

SALJIVOSTI.

V Norimberku na Nemškem je neki katoliški duhoven moral vso svojo uglednost in strogost vporabljati, da se niso sedemletni učenci brez plavnih hlačic kopali. Dosegel je slednjič, da se je njegovi želji ustreglo in zadovoljno se je nasmejal, ko je prilkoma svojega nadzorovanja opazil, da so dečki v plavnih hlačicah oblečeni, izkajoč hlad v vodi. Samo eden je bil v popolni Adamovi opravi; poln jeze in togote zakriči nad njim: "Nesramnež — ali se ne bo pobral takoj in oblekel hlače?" Nato je dečko mirno odgovoril: "Meni ni treba plavnih hlačic, jaz sem luteranec".

Mati učiteljice: "Moja Anea je

včeraj vsa objokana prišla domu in pravila je, da ste jo udarili. Ali niste veste, da je to prepovedano? Ce se bo to še kdaj zgodilo, bo moj mož prišel k vam in zgoditi se zna, da bodete prenehali biti gospodična!"

Mrs. Hardscrub: "Tako, vi ste vojak v armadi nevposlenih? Well — hočem vam dati delo."

Loafing Luke: "Ali vas ni sram me tako skušati? Jaz sem vojak, ne pa deserter — dobro si to zapomnite."

REŠENO UPRAŠANJE.

Neki časnik je stavil svojim čitateljem uprašanje: "Kaj nam zagotovi uspeh?" Med stotimi odgovori je dobil nagrado sledeči: "Poštenost, preudarnost, vztrajnost in zdravje." — To je bil dober odgovor. Pa mnogo jih trdi, da nini v naši moči, da bi se mogli vedno veseliti krepkega zdravja; tisti pa, kateri misijo pametno, vedo, da je Trinerjevo zdravilno grenko vino, zauživano ob pravem času, ono sredstvo, ki vzdržuje telesno krepkost in zdravje. To dvoje je neizogibno potrebno onim, ki posvečajo vso svojo telesno moč in duševno zmožnost svojemu poklicu; ti bodo občutili, da oslabi najprej njih prebavni sistem, kmalu zatem pa ves život. Če hočeš imeti dobro prebavo in njo vzdržati pri zdravju vse teleso, ne moreš storiti boljega, nego da se poslužiš Trinerjevega zdravilnega grenkega vina. Ono krepča mišičevje prebavnega sistema ter vzdržuje telo v ravnošči, to se pravi: isto posreduje, da opravlja vsak organ svoje delo pravilno. Rabi ga proti vsem boleznim želodeju in črevesju.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josipu Trinerju, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Nekatere manj nujne dopise morali smo radi preoblega drugačega gradiva, ki je v zvezi s predstoječo konvencijo, odložiti do prihodnje številke. Dotične dopisnice prosimo torej potrpljenja.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

G. Fr. P., Large, Pa.: Takih stvari se ne spleča prestavljati in tiskati v našem jeziku. Ali ni nikjer v Vašem mestu ali okolici Slovenca, ki bi Vam dotično navodilo raztolmačil?

JAVNA ZAHVALA.

Slavni Collins Medical Institute!

Se Vam zahvaljujem, ker ste me ozdravili, da sedaj popolnoma slišim na uho ter ne rabim več zdravil.

Jaz Vas priporočam vsem rojaku in rojakinjam širne Amerike, ker ste v resmici dobri zdravniki.

Vas pozdravljam, Vaš hvalažni Peter Šikonija,

Bax 215, Trimountain, Mich.

Svarilo.

Vse sodruge in rojake svarim pred John Klinarjem, doma iz Kropje na Gorenjskem. On je ulomil v moje stanovanje in odnesel \$48, zlato uro za dame in verižico ter zginil nezrano kam.

John Klinar je bil nekaj let v salezianskem zavodu v Italiji, kjer bi imel postati redovnik. V starci domovini, po odpadu od farštva, je bil strasten liberalcev. V Ameriki je v začetku hodil okoli duhovnikov, a zadnje dva meseca se je začel siliti socialistom.

Povedal sem to, da se ga bo vsak rojak lahko ogibal, naj se že potem vsiljuje pod kakeršnokoli politično kinko.

Vse sodruge in rojake pa prosim, ako bi slučajno srečali tega človeka v svojem življenju, da mi nenehoma sporoči njegov način, da zastavim pot njegovemu hudoškemu rokodelstvu in tako tudi druge sodruge obvarujem skede.

Frank Lisjak,
157 N. Carpenter st.,
Chicago, Ill.

ROJAKI SLOVENCI!

Verjemite samo resnico katere nikdo z lažmi in obrekovanjem premagati ne more, pa naj pripoveduje kar in kolikor mu draga. Neovrgljiva resnica pa je, da je **COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE** edini zdravniški zavod v Ameriki, v katerem prvi svetovni zdravniki in profesorji posebnimi modernimi načinom zdravljenja zdravijo vse bolezni bodisi akutne ali zastarele (kronične), kakor tudi vse tajne spolne bolezni možke ali ženske. Temu dokaz so stotine hahvalnih pisem in slik, s katerimi se rojaki primariusu tega zavoda zahvaljujejo za nazaj zadobljeno zdravje, izmed katerih radi pomankanja prostora tu samo nekaj priobčujemo:

Ozdravljen bolečin v trebušni votlini ter prebadanja v hrbitu in nogah

Marija Dolenc
Trnje, Gorenjska, Kranjsko

Cenjeni Collins Medical Institute!

Jaz Vam odgovarjam na Vaše pismo in izpolnivši Vašo željo Vam pošiljam mojo sliko in se zahvaljujem za Vaša zdravila, katera ste mi pošiljali ker jaz sem sedaj popolnoma zdrava, ker sem mislila, da ne budem nikdar več.

Se vam še enkrat zahvaljujem in vsakemu Vas priporočam ter Vam ostajam Vaša hvaležna rojakinja.

Maria Dolenc

Ozdravljen bolečin v rebrbi, slabega teka in slabosti celega telesa

Nikolaj Vučekovič
Danilov grad
Motenegro

Ozdravljen od dolgotrajnega reumatizma in prebadanja po kosteh ter živčne bolezni.

Mike Novak
1258 Mohlen Ave., Pueblo, Colo.

Ozdravljen od reumatizma v rokah in nogah.

John Trebec
Box 196, Tercio, Colo.

Ozdravljen bolezni na očeh

John Pelanc
Box 151 Rock Springs, Wyo.

Zatoraj rojaki, ako ste bolni ali slabti ter Vam je treba zdravniške pomoči, obračajte se edino le na ta najstarejši, najzanesljivejši, in najboljši zdravniški zavod, tako hočeta v kratkem in zanesljivo do kraja ozdraviti. Točno in brez sramovanja opišite vse Vaše znake in uzroke bolezni, naznačite koliko ste star, koliko časa traja bolezen i. t. d. ter pisma naslavljajte na sledeči naslov.

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE,
140 West 34th St.,

New York, N. Y.

Slovencem in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pižace, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli!

Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,
587 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

MATIJA KIRAR
GOSTILNIČAR

v Kenosha, Wis., 432 Middle S

Se priporoča rojakom za obisk Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje. Izvrstne smodke.

TELEFON ŠTEV. 777

Emil Bachman,
580 S. Centre Ave., Chicago.

Izdaje društvene znake, gume, zastave in druge potrebljnine.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvaja pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoris gostilno, ne zabi se oberniti do nas, kajti mi te budem zadovoljili.

MODERNI FOTOGRAFIČNI ATELIERE

L. Hagendorff.

Vogal Reed in Oregon ul.
V MILWAUKEE, WIS.

Znižane cene za poročne slike.

DRGNENJE

oteklin, izvijenja, odrgnini, otrplih udov, bolečin na bolku ledvice in vnetju ima tako dober uspeh, ako bolne ude drgnete z dvoroznanim in zanesljivim zdravljem, kot je

Severoovo Olje . . . . . sv. Gotharda.

Cena 50 centu.

Moja ruka je otekla, da je nisem več mogel pregibati. Kosem jo parkrat drgnil s Severovim oljem sv. Gothardr je oteklira v treh dneh čudežno izginila, tukoma da sem bil zopet zmožen delati.

Michal Franko, 16 Grove Str., Johnstown, N. Y.

"Ne poznam zdravila, ki bi tako uspešno delovalo, kot deluje Severovo Olje sv. Gotharda in zdravilo za obisti in jetra."

S. Grajek, Nashville, Ill.

VAŠI ŽIVCI

so vedno na delu ter so podvrženi raznim nezgodi in okrepčila potem ni čudo da postanejo neryozni, slabii nerediti, povzročajo pomanjkanje spanja ali pogosti glavobol.

SEVEROV NERVOTNO

lastuje vsa potrebna sredstva za okreplilo živev in njih sestava. Na tisoče ljudi je že bilo ozdravljenih no fizičnem sesbavu po rabi tega zdravila. Cena \$ 1

VAŠ GAVOBOL

in druge podobne bolezni ne zaostanejo dokler ne rabit Severovih praškov

Zoper Glavobol in Nevralgijo.

Ne glede kaj je vzrok glavobola, bodisi narava ali kaj drugo, ti praški vedno vstavijo bolesnice in neredit. Ta zdravila nategim ronitejo: Ecce tudi Vam akc jih rabite v slučaju potrebe.

CEDAR RAPIDS
IOWA

Prodaja se v vseh lekarnah. Zdravniški nasvet pošljemo na zahtevo vsakemu zastonj

W. F. SEVERA Co.

Poštним potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštним potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1,00 naprej.

Pišite po navodila na
SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278—92nd Street Chicago, Ill.

MOČNO BLAGO.

Najbrže, da ste videli že kako oznanilo in si predstavljali, kako po ceni se blago dobi. Ali se spominjate, kako slab blago ste dobili in si sami sebi rekli: "Nikoli več tam ničesar ne kupim". Večina nas ima tako skušnjo, inče je vi niste imeli, štejte se srečnim. Mnogokrat vidite take predmete oznamovane in tako lepo popisane, dase vam priljubijo in si jih hočete nabaviti. Grete in si jih ogledate in najdete, da niso niti polovice one vrednosti ali kakovosti kakor opisano. To je glavni vzrok, da mi ne navajamo naših cen po oglasih. Nekatere prodajalne trde, da cena tega ali onega predmeta je za polovico znižana. Mi tega ne storimo, kajti vsakdo vše, da nekaj dobička moramo imeti, ker sicer ne bi mogli eksistirati. Naša trgovina obstoji vše 15 do 20 let in tod kazuje, da zadovoljimo ljudstvo. Pridite k nam in si oglejte blago in ceno. V zalogi imamo najlepšo vrsto oblek, slamenkov, klobukov, letne spodnje obleke itd.

Pridite in oglejte si naše vzorce za možke obleke.

J. J. DVORAK & Co.
UNION CLOTHIERS AND TAILORS.
598-600 BLUE ISLAND AVE.

ODPRTA BESEDA

K TRETEMU GL. ZBOROVANJU S. N. P. J.

Tretje glavno zborovanje S. N. P. J. se bliža in potrebuje je, da vsakdo pove javno in odprto svoje misli in načrte, o katerih misli, da bi hasnili vsem članom jednote.

Vsako društvo, vsaka jednota je nekakva država v državi. Država ima svojega predsednika, ali gubernatorja, svoje ministre, svoje uradnike in svoje zakone. Jednota pa ima svojega predsednika, uradnike in svoja pravila. V državi voli ljudstvo svoje poslanke, ki v državnem zbornem delajo zakone, katero morajo spoštovati predsednik, ministri in vsi uradniki. Jednota pa po svojih delegatih (poslanceh) na glavnih zborovanjih sprejme pravila, katerim se morajo ukloniti predsednik in vsi uradniki. Tudi v jednoti voli ljudstvo (to je vsi člani) svoje dele-

gate. Kakor je v državi odvisno od poslancev, v kakšnem smislu bodo ministri in uradniki vladali državo, — nazadnjaško ali ljudsko — istotako je v jednoti odvisno od delegatov, kakšna bodo pravila jednote — nazadnjaška ali ljudska.

Od delegatov je torej odvisno, če bo imel v jednoti prvo besedo glavni odbor ali če bodo člani odločevali sami pri rešitvi važnih uprašanj, ki posegajo globoko v gospodarstvo jednote.

Ako so delegati za ljudska načela, tedaj bodo spremenili pravila tako, da bodo pri vseh važnih gospodarskih in drugih velevažnih uprašanjih odločevali vsi člani s splošnim glasovanjem. Na primer. Nakrat umrje tajnik ali kak drug uradnik jednute. V takem slučaju naj se nikar ne dovoli, da glavni odbor imenuje novega tajnika ali uradnika. Ako se kaj sličnega priperi, tedaj naj nadzorovalni odbor razpošlje glasovnice na vse podružnice z imeni kandidatov, katere so postavila društva, ki se nahajajo tam, kjer ima sedež glavni odbor jednote. Glasovnice se morajo vrniti tekom enega meseca. Glasovnice, ki se vrnejo po preteknu enega meseca, so neveljavne.

Nikakor naj se tudi ne dovoli, da bi bil finančni tajnik in blagajnik ena in ista oseba in da bi imel tajnik pravico najeti si sodelavec. Finančni tajnik naj bo za sebe, blagajnik pa za se, istotako, kakor ima pri vsakem večjem podjetju knjigovodja svoj delokrog, blagajnik pa svojega. Finančnim tajnikom kot blagajnikom se naj izvolita brata, ki imata zmožnosti za svoj posel. Posebno finančnim tajnikom naj se zvoli brata, ki je zmožen korespondence in knjigovodstva. Saj jih imamo dandanes na izberi. Istotako naj se izvoli v nadzorovalni odbor enega ali dva brata, ki sta zmožna knjigovodstva.

Tudi porotni odbor naj se izvoli na zborovanju, komur naj pošiljajo radi katerih koli vzrokov podružnice in posamezni člani svoje pritožbe.

Potreben je tudi paragraf, da mora nadzorovalni odbor vsakega takoj suspendirati, ki je hudo delskim potom hotel okoristiti se ali pa že okoristil sebe s premoženjem jednote in ozročiti ga porotnemu odboru, ki potem zvrsti nadaljnje korake.

Ti nasveti niso stavljeni zavoljo sovrašča proti kakji osebi, ker podpisani bratje smatrajo vsakega brata sposobnim za odbornika, ki zvršuje točno svoje dolžnosti in pravila jednote kot odbornik.

Kakor se zahteva natančno spolnjevanje pravil jednote od posameznih članov in odborov podružnic, isto naj se zahteva tudi od glavnega odbora.

Pred zakonom moramo biti vsi enaki, tako se glasi zahteva državljanov v vseh danasnjih kulturnih državah. In naša zahteva je enaka, ki se glasi:

Pred pravili jednote moramo biti vsi enaki. Tu ne sme biti nebe-

nih izjem! Vsi bratje plačujejo enakte prispevke v jednoti, torej morajo biti tudi za vse brate enake dolžnosti in pravice.

To je pa le mogoče, če so v pravilih vse pravice in dolžnosti vsekoga posameznega člana in vsakega odbornika, točno precizirane v ljudskem smislu.

In to priporočamo v prospehi in pravilih jednote najtoplejše vsem delegatom in sedanjemu glavnemu odboru v diskuzijo na tretjem glavnem zborovanju.

Kakor gospodarsko vespevajo države (Francija, Švica, Anglesko, Ameriška republika), ki imajo najtolerantnejše zakone, tako tudi vespevajo jednote, katerih pravila se glase ljudsko in na predno.

Mi hočemo, da ima glavni odbor moč, da zabrani vsak prestopek pravil s strani članov in podružničnih odborov, naobratno pa zahtevamo, da se podeli članom moč, da lahko glavni odbor poklicuje na odgovor, če je kršil pravila.

Končno se omenjam, da naj se sprejme le tak list za glasilo jednote, ki zagovarja pravice delavcev, njega vsebina se pa strinja z duhom časa.

Ivan Molek, Jože Zavertnik, Martin Potokar, Frank Janežič, Frank Lisjak.

AZIJATSKI PROLETARIJAT.

"Pet tisoč belih deklet so Japoneci v Californiji spravili ob službo; ženska dela v hišah in restavracijah opravljajo zdaj Japoneci."

Tako se je izjavil državni komisar, katerega je vladni oddelek za statistiko delavskih odnosov poslat v Californijo, da ondotne razmere preišče.

Posredovalnice za delo tožijo, da je skoro popolnomo ponehalo popraševanje po ženskih službi in po postrežnicah v restavracijah.

"Kaj delajo dekleta, katerih mesta so Japoneci zavzeli?" je bil uprašan neki posredovalec.

"One se lotijo vsakokakega dela nižje vrste; isčejo delo v smrdljivih tovarnah, ali pa gredo v manjše kraje za manjšo plačo delat. Na statine je deklet brez dela, in veseli bi bile, če bi le toliko začužile, da se dostojno prezive."

Več kot tisoč Japonev je v St. Francisco v pralniah vposlenih, in ni je obrtne stroke, v katero bi se ne bili vrnili Japoneci.

"Živiljenjski pogoji Japonev so tako skromni, da so nevarni javnost zdravju; odnošaj, v katerih izdelujejo robo, n. pr. obleko, so tako neugodni, da je zdravje orih, kateri to robo kupujejo, v nevarnosti. Nahajajo se napolkleti (basements), v katerih izdelujejo po štirideset Japonev na šivalnih strojih ženske oblike boljše vrste. V teh tesnih prostorih Japoneci tudi spe in kuha. Delajo od 14 do 16 ur vsak dan ter vsak mesec zaslužijo od deset do pet najst dolarjev — kar smatrajo uni za dobro plačo; žive se za tri dolarje celi mesec. Ali si moremo misliti, da bodo mogli bele ženske s temi ljudmi tekmovati ter ohraniti si uglednost, katera mora vsak žensko — tudi najzadnjo — odlikovati?

Bolečine v hrbitu in nogah izginejo popolnoma, ako se ud parkrat nariha v

Dr. RICHTERJEVIM

SidroPainExpellerjem

Rodbinsko zdravilo, katero se rabi v mnogih dejelah proti reumatizmu, sciatički, bolečinam na straneh, neuralgiji, bolečinam v prsih, proti glavo- in zobobolu.

V vseh lekarnah, 25 in 50 centov.

F. AD. RICHTER & Co.

215 Pearl St. New York.

Pozor rojaki!!!

Potupočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejnjem "saloonu" vedno sveže najfinješje pižače — atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsacemu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC
617 S. Centre Ave. blizu 19 ulice CHICAGO, ILL.

POZOR ROJAKI!

Podpisani naznanjam rojakom v La Salle in okolici, da izdelujem vse vrste moške in ženske oblike najmodernejšem okusu.

Za obila naročila se najtopleje priporočam

VIKTOR VOLK krojač,
838 — 1st ST. LA SALLE, ILL.

WISCONSIN PHONE 413

LOUIS ROBSEL
SALOON

Dvorana za društvene seje in veselice. Popotniki dobro dosli. Postrežba s stanovanjem in hrano.

24 Union Street.
KENOSHA, WISC.

Nekaj nasvetov.

Vsa društva kakor tudi vsak posamezni član jednote s teškim srečem pričakuje tretjega glavnega zborovanja S. N. P. J. Vsak inštinkтивno čuti, da visi nekaj v zraku in da bo prišlo na konvencije do važnih stvarij in razprav.

V sledstvu hočeva tudi midva spodaj podpisana nekaj svojih želj in nasvetov delegatom na srce polagati.

Večkrat se je že o tem govorilo, kako stališče naj zavzema naša jednota. V pravilih se glasi, da naj bode **nepristranska**; tudi ujeno glasilo da naj bo **nepristransko**, t. j. ne sme se pečati niti z vero niti s politiko. To je važno uprašanje, ki si ga je treba malo bližje ogledati. Kaj pa je prav zapay "nepristransko"? Morelli biti dandanes kako društvo nepristransko, ali pa kak časnik nepristranski? Po najnem mnenju je to sploh nemogoče! Dandanes, ko se razredni boj med delavstvom in kapitalom vedno bolj razširjava, ko postajajo nasprotja med vero in "nevero" vedno večja in se je boj proti pogubonosnemu klerikalizmu poostrel do skrajnosti, — je skoro nemogoče, da bi bilo to ali eno društvo, časnik, ali pa tudi posamezen človek nepristranski. Vse take trditve društev ali časopisov o nepristransosti so gole fraze brez jedra, ki jih najzadnji delavec skoro več ne verjame, če ima količaj soli v glavi. Čemu svoje prepričanje strahopetno prikrivati? Ven z resnico! Naj se enkrat za vselej pove, da je v interesu vseh Slovencev, ako se postavi naša jednota na napredno, svobodno stališče! Kot takša naj pripozna tudi razredni boj in naj se bojuje proti klerikalnemu nasilstvu. Upava, da se bodo delegatje na trejem glavnem zborovanju na to stališče postavili in vse puhle fraze o nepristransosti zavrnili. Mi hočemo iti **naprej**, ne pa nazaj; tudi na istem mestu nečemo vedno stati. — kakor se n. pr. ustavi otrok, ki gre čez brv, pod katero te deroč potok, sredi brvi in si ne upa iti niti naprej niti nazaj.

Nadalje še omeniva, da naj bi bila kontrola bolj natančna, kakor je bila pa dosedaj, da se ne bodo ponavljale take nepravilnosti in nerednosti z jednotnim premoženjem, kakor se je to zgodilo svoječasno, ko so bili trije glavni uradniki obdolženi koristolovstva. Jednota napreduje in narašča, in tudi njen premoženje se veča. Zatorej je najno mnenje to, da se najmanj vsake tri mesece blagajna kontroliira. Ne zadostuje pa samó knjige pregledati, — ampak popraša naj se tudi na dotednici banki, je li res tudi toliko denarja naloženega, kakor izkazujejo predložene knjige! Ni še dolgo tega, da je najnik neke unije v Chicago poneveril \$20,000 društvenega denarja; to pa se je zgodilo na ta način, da je vodil dvojne knjige; ene je predložil nadzornikom v vpogled, druge pa je imel za na banko. — Poskrbeti je torej treba, da bo vsako poneverjenje pri naši jednoti izključeno in onemogočeno. Tu ni treba nič očišči hinavsko zavijati! Denar je zapeljiva stvar, — in tudi pri nas se lahko kaj tega pripeti, če je ugodna prilika.

Premisljevati bo treba tudi o tem, kake plače se naj določijo našim uradnikom, da ne bodo za njih delo previsoke. Plača se jih naj njih delu primerno. Kajti vsak delavec je vreden svojega plačila. Ne sme se pa pri tem pozabiti, da marsikateri društvenik zaslubi pri trdem delu komaj \$1.50 na dan. Jednotin denar je namenjen v podporo bolnim članom, ne pa za visoke plače uradnikom, kakorsne je n. pr. deležen sedajni začasni tajnik!

Delegatom priporočava nadalje, da izvolijo ves nov glavni odbor, — to že zaraditega, da bodo člani izgubljeno zaupanje zopet nazaj dobili.

Povedati bi se dalo še veliko drugih rečij, ali za danes naj to zadostuje.

Upava, da bodo delegatje tretje konvencije najne nasveti uvaže-

vali in stem storili korak naprej v prid vsem članom S. N. P. J. Frank Lisjak, Frank Podlipiec člana društva Slavije štv. 1. S. N. P. J.

Čas in denar trositi

po mestu, pri tujeih se okrog ozi- rati, — to bi bilo pač nespatmetno, če se Ti ponuja prilika v sosesčini med domačimi, — to moraš sam priznati, — ali ne?

"Kaj pa to?"

Prav nič nenavadnega, in vendar za Tebe dosti važnega — —

"Kaj neki?"

To-le: V staro domovino se hoče vrniti, — iz stare domovine nameravaš dobiti brata, sestro, ali nevesto — —

"Res mislim to storiti!"

Pridi torej k meni, in dobil boš parobrodni listek za katerokoli prigo in za najnižjo ceno.

In še nekaj! — Ti denar domov pošiljaš?

"Res je tako!"

Pri meni storis to varno in cenō, — obišči me, in zadovoljen boš z mojo postrežbo.

Ne pozabi, da zavarujem proti egnju in na življenje, in vedi tudi, da prevzamem vse vrste tožbe, ki jih izdelam za mal denar s kolikor mogoče dobrim uspehom.

Notarjev je dosti, toda v postavah izkušenih malo. Če potrebujes dobrega notarja, obrni se na-me.

Razun zemljišč in farm v Michiganu (glej današnji oglasi!) imam tudi v državah Alabama in Texas izvrstna zemljišča. Kdor se želi naseliti, naj mi piše.

Obdelane farme po vseh državah in v Kauadi preskrbem kupovalcem, — vse to storim točno, pošteno in v popolno zadovoljstvo naročevalcev.

Mnogoletna izkušnja v teh strokah stavlja me v prijeten položaj, da zagotavljam sleheremu, ki potrebuje mojega posredovanja v vseh navedenih zadevah, najboljšo postrežbo.

Tudi v sobotah popoludne in v nedeljah predpopoludne pisarna odprta.

Na-me se obrniti, pomenja

Čas in denar hraniti!

JOHN J. POLLAK,
B 534 W. 18. Street
Chicago, Ill.

Naši zastopniki.

Za Eveleth, Minn.: John Rözanc.

Za Calumet, Mich., in okolico: Leo Jankó.

Za Chicago, Ill.: Frank Mladič, 587 So. Centre ave.

Za državo Wyoming: Lorenz Demšar.

Za Conemough, Pa.: J. Bricelj.

Za Johnstown, Pa.: M. Štrukelj.

Za Cleveland, O.: A. Kužnik.

Za Colorado: Joe Debevc.

Za Ravensdale, Wash.: C. Ermenc.

Za Roslyn: Wash.: A. Janaček.

Za Milwaukee, Wisc.: John Kalan.

Za Joliet, Ill.: M. Požek.

Za Steelton, Pa.: Joe Majzelj.

Za Clinton, Ind.: John Kočar.

Za La Salle Ill. in okolico: Valentin Potisek.

Nazdar rojaki!

Slovencem in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni

Saloon

Točiva vedno sveže pivo in prisne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago.

Za obilen poset se priporočava

brata Košiček

590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

PRIJETNO ZIMSKO IN POMLADANSKO
vožnjo v Italijo in druge kraje ob adrijskem morju van preskrbi starci in zdravila

CUNARD LINE

PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN
GIBELALTAR, GENOVA, NAPEL ITD.

LEPI, VELIKI IN NOVI
PARNIKI NA DVA VIJAKA
"CARPATHIA" 13,600 ton.
"SLAVONIA" 10,600 ton.
"PANNONIA" 10,000 ton.
"ULTONIA" 10,400 ton.

Iz New Yorka odplujejo
NARAVNOST V ITALIJU.

Obrnite se do naših zastopnikov kateri Vam dajo potrebna navoda la o cennih in casu kedaj parniki odplujejo.

F. G. WHITING, ravnatelj.
67 Dearborn Str. CHICAGO

NAJEMNIK & VANA,

IZDELovalca

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predel za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peči in pohištvo pri

NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

Ali se boš ženil to poletje?

Če bo tako, potem si boš gotovo omislil enitvanske slike in sicer dobro sliko, ki mora vedno, ohraniti svoj prvotni značaj.

To ti točno solidno in reno naredi.

Izkušen fotograf

391—393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.

ESTABLISH 1883

PHONE CANAL 287

ZADOVOLJSTVO V ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno černe, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kajih želodec redno prebavlja zavito hrano, odločne, vesile in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

ki pospešuje slast do edi in prebavnost. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavljena hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja.

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarejati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitatelji vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

Dober tek.

Izbornno prebavljanje.

Trdno zdravje.

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odvzamete mnogo bolezni od sebe. Rabite je, da vam bodo bolje dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite bolezni.

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pijač.

V LEKARNAH

V DOBRIH GOSTILNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

MI JAMČIMO ZA PRISTNOST IN POLNO MOČ NASLEDNJIH SPECIELLETET:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.

CHICAGO, ILLINOIS.